

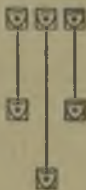
A FELSŐBORSODI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1941. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 9-ÉN MISKOLCON
TARTOTT TANÁCSÜLÉSÉNEK ÉS 1941. ÉVI
SZEPTEMBER HÓ 11-ÉN MISKOLCON TAR-
TOTT RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

VERESS KÁROLY
EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

NYOMATOTT
BLASZ LIPÓT KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
EDELÉNYBEN, 1941.

A FELSŐBORSODI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

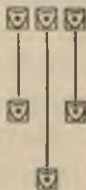
1941. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 9-ÉN MISKOLCON
TARTOTT TANÁCSÜLÉSÉNEK ÉS 1941. ÉVI
SZEPTEMBER HÓ 11-ÉN MISKOLCON TAR-
TOTT RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

VERESS KÁROLY

EGYHÁZMEGYEI LELEKÉNYI FŐJEGYZŐ.

NYOMATOTT
BLASZ LIPÓT KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
EDELÉNYBEN, 1941.

A FELSOROLÁS
REFORMÁTUS EGYZHÁZMEGYÉ

az 1848-49. évi törvények alapján
a református egyházak és a
református lelkészek adatai
a következők szerint:

LEGYZÖKÖNYVÉ

1848-49.

REFORMÁTUS EGYZHÁZMEGYÉ

I.

Egyházmegyei tanácsülés.

Miskolcon, 1941. szeptember 9-én.

Jelen vannak: *Tóth János*, esperes, *Bónis Aladár*, e. m. gondnok, elnökök; *Gyülvézi István*, *Kövér Pál*, *Veress Károly*, lelkészi főjegyző, *Dr. Molnár József*, *Gööz Pál*, tanácsstagok.

1. Esperes Isten vezérlő kegyelmét kéri bensőséges imádságban, az egyházmegyei tanács megjelent tagjait szeretettel üdvözli s a határozatképesség megállapítása után az ülést megnyitja.

2. A boldvai egyház betérjeszti egyházi földjeinek 6 évi időtartamra történt bérletbeadásáról kötött szerződését megerősítés végett.

Egyházmegyei tanács a becsatolt haszonbérleti szerződést csak a *Cselényi István* és *Nemes Barna* által bérletbe vett földterületekre nézve hagyja jóvá, a többiekre nézve azonban nem, mivel tekintve a boldvai földek minőségét és rendes időjárás melletti terméshozamát, 32 m. hold földnek évi 28 q 86 kg. buza bérlete olyan minimális összeg, amely el nem fogadható, annyival is inkább, mert az egyháznak szükségleteinek fedezésére megfelelő értékben kell ingatlanait is jövedelmeztetni. Utasítja az egyház presbitériumát, hogy a bérleti szerződést — átmenetinek tekintve — kísérelje meg a bérlőkkel a bérletnek elfogadható összegre való felemelését, ami ha nem sikerülne, tüzzön ki új árverést, vagy más módon gondoskodjék ingatlanainak megfelelő jövedelmeztetéséről.

3. A damaki egyház betérjeszti a vonatkozó szabályszerű presbitéri és közgyűlési határozatok becsatolásával, a megállapított új egyházi adókulesot, jóváhagyás és megerősítés végett.

Az új adókules szerint a lelkészi és tanítói terményjárandóság kiegyenlítésére, minden az E. T. által megállapított adóköteles egyháztag tételes adó címen fizet 20 kg. buzát és ezenkívül az 1—5 m. hold földdel bíró egyháztagok 10 kg., az 5—10 m. hold földdel bírók 20 kg., a 10—15 holdasok 50 kg., a 15—20 holdasok 100 kg., a 20—30 hol-

dasok 150 kg., a 30—50 holdasok 180 kg. búzát fizetnek. Az egyház egyéb szükségleteinek fedezésére pedig minden adóköteles egyháztag évi 20 kg. búzát fizet egyházi adó címen, az így fennmaradó hiányt pedig a presbitérium évről-évre a szükségletnek megfelelően birtok arányban veti ki. A díjlevelekben foglalt rozs és zab terményjárandóságnak az eddigi kulcs szerint befolyó mennyiségeit átértékelve, a presbitérium a lelkészi évi terményjárandóságot 56 q búzában, a tanítói terményjárandóságot pedig 26 q búzában állapítja meg.

Egyházmegyei tanács a damaki egyház által beterveztett új egyházi adókulcsot úgy a lelkészi- és tanítói terményjárandóságok kivetésére, mint az egyház közszükségleteinek fedezésére nézve jóváhagyja és megerősíti azzal, hogy mivel a terményjárandóságok fix mennyiségben vannak most már megállapítva, ha a kivétési kulcs szerint esetleg több folya be, a megállapított járandóságokon felüli mennyiség az egyház másnemű szükségleteinek fedezésére fordítandó.

4. Az ózdi missziói egyház betervezti második tanítói állásának díjlevelét 4 példányban jóváhagyás és megerősítés végett.

A díjlevél biztosítja a mindenkorai tanítói illetmény 20%-át, melyet havi előleges részletekben az egyház pénztára fizet, ugyancsak a törvényes lakbért és 140 □-öles kertnek megfelelő kertilletményt.

Egyházmegyei tanács az ózdi missziói egyház szabályszerűen kiállított második tanítói állásának díjlevelét jóváhagyja és megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

5. A sajszentpéteri egyház betervezti egyházi épületeinek templom, iskola, lelkészlak és melléképülete, két tanítói lakás és egyiknek melléképülete és a harangozó lakás kijavítási költségvetését, a vonatkozó presbitéri és közgyűlési határozatokkal. Az összes javítási munkák 6807 P 25 f összeget tesznek ki, melyet az egyház négy m. hold földjének eladási árából szándékszik fedezni; az eladáshoz az egyházmegyei tanács jóváhagyását kéri.

Az árajánlati költségvetésből megállapítható, hogy a tervezett javítások csak átmeneti hézagpótló munkák lennének, a felsorolt épületeknél pedig ezeknél több és alaposabb munka elvégzése szükséges.

Egyházmegyei tanács, a sajszentpéteri egyház tervbevett épületjavítási munkálatait nem találja az egyházra

nézve megfelelőknek, mert azoknak kivitelével, csak fél megoldást érne el és kárbaveszne a ráfordított költség. Utasítja a sajoszentpéteri egyház presbitériumát, hogy gondoskodjék a szükséges, egy mindenben helytálló s minden szükségletet felölelő, komoly előmérleti költségvetés készítettéséről az egyházmegyei építkezési bizottság bevonásával, valamint a javítási költségeknek megfelelő fedezéséről, mivel ilyen célra egyházi ingatlanok eladását nem helyeselheti.

6. Esperes jelenti, hogy időközben több olyan ügy sürgős elintézésére volt szükség, melyekhez az előzetes hozzájárulást az egyházmegyei tanácsnak kellett volna megadni, de arra várni nem lehetett és így az Elnökség utólagos jóváhagyás reményébe a maga hatáskörében adta meg az engedélyt a következő egyháznak: Nagybarcának önkéntes adakozás és templomi székek rendezése, Hangácsnak rendkívüli kivetés és kölesön felvétel, Sajókazának önkéntes adakozás útján történt templomrenoválásra, Varbónak az ottani lelkészi alap és egyházmegyei kölesön, valamint az adósegély terhére történt iskola javításra, Bánfalvának 4 hold földön köszénkutatósi jog eladására s végül az ózdi missziói egyháznak jóváhagyta *Horváth József* és neje *Zachár Margittal* kötött ingatlan adásvételi szerződését azzal, hogy az adásvétel tárgyát képező ingatlant terhelő, a kincstár javára bekebelezett 280 P tőke és járadéka jelzálogot töröltesse. Az építkezési engedélyek kiadásához megelőzőleg kikérte az egyházmegyei építkezési bizottság szakvéleményét.

Egyházmegyei tanács Esperesnek az Elnökség időközi intézkedéseiről tett jelentését jóváhagyólag veszi tudomásul.

7. *Szobonya Sándor*, rakacaszendi lelkész betérjeszti jóváhagyás végett a rakacaszendi egyház tulajdonát képező 6 évre bérletbe kiadott földbérleti szerződését. A szerződés szabálytalanul van kiállítva, mert azt a bérbeadó egyház nevében a lelkész és gondnok nem irták alá, tanuk sincsenek aláírva, nincsen becsatolva az azt elfogadó presbitéri határozat sem.

Egyházmegyei tanács, a betérjesztett földbérleti szerződést nem hagyja jóvá, hanem utasítja a rakacaszendi lelkészt és presbitériumot a hiányok pótlására.

8. *Balázs Ferenc*, laki tanító betérjeszti jóváhagyás végett a 6 évre haszonbérletbe kiadott tanítói földek bérletéről kötött szerződést

2 példányban. A szerződés szabályszerűen van kiállítva és a bérlet megfelelő.

Egyházmegyei tanács a beterjesztett haszonbérleti szerződést jóváhagyja azzal, hogy az E. T. rendelkezésének megfelelően az tudomásulvétel végett a laki egyház presbitériumának is bemutatandó.

9 Tárgyaltatott a bánfalvai egyházközség kérelme, mely szerint presbiteri és közgyűlési határozatok alapján temploma kijavításának és rendkívüli egyházi adókivetésének jóváhagyását kéri. A rendkívüli adót 383 P összegben, templomi székjog után vetette ki. Becsatolja ifj. *Bercz Károly*, szilvásváradi kőművesmesterrel kötött vállalati szerződést és a költségvetést. Az építkezés aktáit az egyházmegyei építkezési bizottság átnézte s az egyházközségnek a szükséges utasításokat megadta

Egyházmegyei tanács a bánfalvai egyház templomrenoválási kérelmét visszaadja azzal az utasítással, hogy szabályszerű költségvetést és munkavállalati szerződést készítsen s megbizsa az Elnökséget, hogy ezek megtörténte után az építkezési engedélyt adja meg.

10. Tárgyaltatott a sajkakazinci ref. egyház iskolaépület és tanítólakás kijavításának ügye. Nevezett egyház a 8000 P-t kitevő munkálatokra a V. K. Miniszter urtól 4500 P segélyt kapott, a többi 3500 P-t rendkívüli adóként vetette ki az egyház. Miután az építkezés a miniszteri rendelkezés szerint azonnal elvégzendő, de a szükséges összeg mindjárt nem állhat rendelkezésre, mert a kivetett 3500 P azonnal nem folyhat be, viszont az anyagot annak drágulása miatt célszerűbb minél hamarabb beszerezni, így 2000 P kölcsön felvételét határozta el az egyház, melyre fedezetül szolgál a vagyona és a kivetett s időközben befolyó 3500 P rendkívüli adó.

Egyházmegyei tanács a sajkakazinci egyházközség építkezését s az annak fedezésére szolgáló rendkívüli adókivetését jóváhagyja. S az építkezés sürgőssége miatt szükséges 2000 P kölcsönnek a rendkívüli adó terhére való felvételét engedélyezi.

II.

A felsőborsodi Ref. Egyházmegye 1941. évi szeptembet hó 11-én, Miskolcon tartott közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen vannak: *Tóth János*, esperes és *Bónis Aladár*, e. m. gondnok elnöklete alatt: *Hubay Mihály*, *Svingor Jenő*, *Gyűlvézi István*, *Dr. Komjáthy Aladár*, *Kövér Pál*, lelkészi, *Szathmáry-Király Pál*, *Dr. Jalsoviczky Zoltán*, világi tanácsbírák.

Veress Károly, lelkészi főjegyző, *Bodnár László*, lelkészi jegyző, *Héczei Ferenc*, világi jegyző, *Harsányi Géza* és *Dr. Molnár József*, e. m. ügyészek.

Almássi Bertalan, *Bartha Gyula*, *Berta István*, *Cserháti Zoltán*, *Dabóczi István*, *Felméry Albert*, *Fülöp Sándor*, *Horváth Imre*, *Igaz József*, *Iglay Ferenc*, *Keresztury József*, *Kocsiss Béla*, *Kocsiss Jenő*, *Kovács Béla*, *Kőrössy István*, *Kutas Imre*, *Mikola István*, *Molnár Pál*, *Nagy Lajos*, *Orbán József*, *Osváth Zoltán*, *Pólya Ferenc*, *Salamon Gyula*, *Simon Ernő*, *Szabó Lajos*, *Szobonya Sándor*, *Tóth Pál*, *Tussay János*, *Varga Imre*, *Várady József*, *Veres Imre*, lelkészek.

Ifj. Almássi Bertalan, *Kazay József*, *Józsa István*, *Péter József*, *ifj. Tussay János*, segédlelkészek.

Gööz Pál, *Urbán József*, tanítóképviselek.

Az egyes egyházak képviselőiben: *Mocsáry Pál* Edelényből, *Benyhe Sándor*, ózdi-, *Jancsurák János*, rudabányai-, *Kelemen Lajos*, sajkópólnai-, *Köntös József*, berentei-, *Kuttor István*, sajkókazinci egyházgondnokok.

Ott voltak közgyűlésünkön: *Zsóry György*, t. b. egyházmegyei gondnokunk, *vitéz Sáfrány Géza*, nyug. altábornagy, *Dr. Kosztolányi Zoltán*, a miskolci ref. gimnázium c. ny. igazgatója s egyházmegyénkől több tanító és más érdeklődő.

Közgyűlésünket a miskolci egyház gyülekezeti termében reggel 3/4 9 órakor rövid istentisztelettel kezdtük meg. A CXXXV. zsolt.

1. versének eléneklése után Esperesünk buzgó imádságban Isten segítő kegyelmét kérte munkánkra, majd a Róm. 12. r. 15. v. alapján alkalmi gondolatokkal telt rövidebb igehirdetést végzett.

1. Az alkotó tagok számbavétele után Esperes megállapítja a határozatképességet. Távolmaradásukat igazolták: *Lenkey Gyula*, lelkészi-, *Fekete Pál*, *Ragályi Miklós*, *Bodnár Zoltán*, *Dr. Kerényi Béla*, világi tanácsbírák, *Bálint János*, szendrői-, *Benkő Barna*, varbói-, *Csiky József*, rudabányai-, *Máthé Zoltán*, mályinkai- és *Sápy Dezső*, kondói lelkészek.

2. *Bónis Aladár*, e. m. gondnok a következő beszéddel nyitja meg a közgyűlést:

Nagyitszeletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Az Istenben vetett hit szilárdságával, az Ő gondviselő jósága felett érzett öröm lelkesedésével szokott egyházmegyénk közgyűlésének minden tagja a tanácskozás zöld asztala mellett mindenkor megjelenni. Egyházunk ügyei iránti buzgóság és érdeklődés jellemezte mindenkor komoly hangulatát. De most úgy érzem, mintha ma magasabb érzés és gondolat hatása alatt állanánk, mintha a mai nehéz, de történelmi idők komoly meggondolása, magasabb régiókba ragadná gondolatainkat s az egyházunk iránti szeretet szent érzésének bizonyos nemzeti hazafias lelkesedés melege adna magasabb szárnyalást s egyesülne a hazaszeretet szent érzésével.

A református egyház évszázadokon át mindig támasztéka volt nemzeti életünknek. Mindig őseitől öröklött hűséggel ápolta kebelében a hazaszeretet szent erényét s annak nemcsak szóval és nem is csak akkor igyekezett kifejezést adni, mikor a béke áldásait élvezte, hanem akkor is, amikor a harcatereken kellett megmutatni, hogy mily szent föld e haza földje s milyen varázserő köti annak minden porszeméhez a haza hű fiait. Ez a kiolthatatlan hazaszeretet hatja át most is a mi lelkünket, amikor kiváló honvédeink a baráti nagy nemzetek hős hadseregeinek oldalán dicsőségesen vivják meg harcaikat a kereszténység, a kultúra fennmaradásáért — az Istentagadó s mindent felforgatni akaró, gyilkos bolsevista hordák ellen. Hős honvédségünknek a harctéren szerzett dicsőségének hatása alatt állva, az Isten iránti hála szent érzéseivel gondoljunk rájuk, szeretetünk, hálánk szálljon feléjük, mert amikor gondolatunk visszakalandozik drága ezeréves hazánk vész és vihar között meg-

futott multjára, — a jövő hivatása biztató erejével nézünk boldogabb jövőnk csalogató képei felé.

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés! Legutóbb tartott közgyűlésünk óta újabb területi meggyarapodásra tekinthetünk vissza. A Felvidék, Kárpátalja, Keletmagyarország és Erdély egy részének visszatérte után visszahódítottuk a Délvidék egy részét is. Hála ezért a mindenható jó Istennek. Kormányzó Urunk bölcsességének, kiváló kormányférfiainknak, hála nagyhatalmi barátainknak és hála a mi kitűnő honvódságunk kiváló teljesítményének. De a legnagyobb elismerés és szeretettel kell megemlékeznünk arról a magyarságról is, amely 22 év sulyos megpróbáltatásai közepette sem vesztette el magyar lelkiségét, de megmaradt az anyaországhoz ragaszkodó hűséges magyarnak. Ezen újabb gyarapodással azonban még teljesebbé vált azon kötelességünk, hogy mindent el kell követnünk a Hazáért, a Haza s annak polgárai érdekében egyaránt. Fegyelmetten, egymást megértve, egymással összefogva, áldozatokat hozva, sokszor a lemondástól sem riadva vissza, — dolgozni — jobb jövőnk érdekében, mert a mai nehéz időkben fokozottan van szükség a nemzeti egység, a kölcsönös megértés és összhangnak bitosítására. Lebegjen előtűnk a 150 évvel ezelőtt született legnagyobb magyar gróf Széchenyi István példamutatása, aki mindenben mindig a magyarság érdekeit szolgálta és az apostolok lánglelkével élesztette új életre az akkori magyarságot. Aki azt hirdette, hogy a közcélra való egyesüléssel az áldozatkészséget kell nevelni a magyarban, mert ez hiányzik a legtöbben. Legyen a magyarban önbizalom, önérzet, legyen alapos és állhatatos. Mindent magában foglal e négy tulajdonság. Legyen azért mindnyájunkban hűség a hazához, kötelességtudás, őszinteség és istenfélelem. A vallásosság és az erkölcsi alap, a jellem és a lélek teszi az embert emberré. Vállaljuk és terjesszük ezeket az elveket, mert akkor adózunk legméltóbban Széchenyi örökké világító szellemének.

Ne feledjük soha az oly tragikusan korán véget ért nagy tanítómesternek, a nagy lelkiismeretnek gróf Teleki Pálnak tanításait, aki egész életében minden cselekedetével azért küzdött, hogy megmaradhassunk magyarnak. Aki önmarcangoló aggódással tapogatta ennek a népnek és ennek a nemzetnek ererjét, lelkiismeretét, elhatározását és egységét. Értsük meg halála után életének nagy tanulságát, amely példaadás volt egész

életében, példaadás oly értelemben, hogy felrázzon valamennyi-
 űnket, az egész magyar társadalmat s az eljövendő kötelessé-
 geivel szemben erőssé tegye a magyar nemzetet.

Tartozunk valamennyien, az egész nemzet azzal, hogy ren-
 dületlenül haladjunk tovább azon az uton, mit ezek a nagy
 magyarjaink számunkra kijelöltek.

Nehéz idők mérlegre teszik az emberek lelkét. Megnehe-
 zedik mindnyájunk munkája. De biztos vagyok abban, hogy a
 felsőborsodi ref. egyházmegye továbbra is becsülettel fogja tel-
 jesíteni egyháza és hazája iránti kötelességét, mert hivatása
 magaslatán áll.

Ezekkel a gondolatokkal eltelve, amidőn tisztelettel köszön-
 töm a közöttünk megjelent *Sáfrány Géza*, nyug. altábornagy és
Dr. Kosztolányi Zoltán, e. igazgató urakat, testvéri szeretettel
 köszöntöm az e. m. alkotó tagjait, a megjelent lelkész és tanító
 urakat, az egyházközségek kiküldötteit és munkánkra a Minden-
 ható áldó kegyelmét kérve, a mai napra összehívott rendes
 közgyűlésünket elnöktársaim nevében is megnyitom.

A mai történelmi eseményekkel és azok kihatásaival
 foglalkozó gondnoki megnyitó beszédet a közgyűlés tag-
 jai nagy érdeklődéssel kísérték végig.

3. *Tóth János*, esperes a következő jelentését terjeszti elő:

Nagytiszeletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Negyedik éve már, hogy a történelem felhuzta mérföld-
 járó csizmáját és szédítő rohanásban száguld velünk. Vannak
 kritikus napok, amikor még e száguldását is siettetni szeretnénk,
 tulakarván jutni a feszült órák izgalmain; a legtöbbször azon-
 ban arra vágyunk, hogy álljon meg kis időre, hadd fujjuk ki
 elállt lélegzetünk; szedjük rendbe kusza gondolatainkat és tud-
 junk kissé eszmélni, tervezni, kísérletezni. Szeretnénk megpihenni
 már, de hol vagyunk még ettől?!

Egyelőre merész tervek és elgondolások helyett, a magunk
 dolgaival való foglalkozás előtt, csináljunk rövid vázrajzot egy
 évnek bennünket közelebről érdeklő eseményeiről.

A nagy, szivdobogtató élmények:

Erdély egy részének és a Bácskának visszaszerzése nem
 csupán nemzetünk, hanem egyháztörténelmünk számára is igen

jelentős. Anyaszentegyházunk kb. egy millió lélekkel növekedett meg. Ősi, patinás multu gyülekezetek tértek vissza. Ez évi tavasz meghozta azt, amit régóta kikörülhetetlennek gyantottunk: a mindjobban kiszélesedő világháboru bennünket is belesodort árjába. Ha eddig inkább diadalkapukon át és virágokkal telehintett utakon vezetett katonáink utja, most már a Kárpátok hágóin át bombák záporában, elfoglalt városok üszkös romjain, folyókon hősiessal elszántsággal kikényszerített átkelések közt száz meg száz kilométeres távolságok elhagyásával harcolnak a hős fiuk. A magyar történelem évezredes utja ez a mai: hősi életek vére festi pirosra; titáni küzdelmek verejtéke árán tudja biztosítani létét Európa keleti kapujában:

Ha a boldogabb magyar jövőről beszélünk, lehetetlen meg nem állani egy pillanatra annál a kizöldült sírnál, melyben e jövőnek egyik igaz, halálíg hü munkása pihen, a tragikus végű magyar miniszterelnök, Teleki Pál gróf. Halálos komolyság és felelősségtudat, tiszta önzetlenség és megvesztegethetetlen jellemesség voltak az uralkodó vonásai ennek a különleges típusu pedagógus-államférfiúnak, kit minden igaz magyar mély részvéte kísért utolsó útjára. Legyen ez a megemlékezésünk egy szál virág, amit mi is néma hódolattal helyezünk sirhantjára.

A beállott kedvező területi változások két ízben is szükségessé tették országos zsinatunk összehívását, mely alkalmakkor könnyes boldogságban öleltük szívére hazatért bujdosóinkat és mondtuk ki a teljes szervezeti és alkotmányi egységet a szívek egyessége mellett.

Egyházkerületünk életéből egy fájdalmas esemény köti le figyelmünket: lelki vezérünknek, köztiszteletben álló püspökünknek betegsége. A kötelességtudás és a szakadatlan munka harcosát váratlanul lefegyverezte a betegség, mely gyötrő kinok napjait számláltatja vele. Aggódó szeretetünkkel gyakran körülálljuk gondolatban betegágyát, hogy részvétünkkel enyhítsük szenvedéseit és kérjük a Gondviselőt: állítsa helyre mielőbb erejét, munkakedvét, hogy legyen továbbra is élen járó és példamutató előttünk a kötelességtudásban, munkában, gondoskodó szeretetben.

Közéletünk vázrajzából nem hagyhatjuk ki a *felekezetközi helyzetjelentést* sem. Erre nem lehet szemléltetőbb és klasszikusabb megállapítás annál, amit *Ravasz*, püspök ur mondott el a tavaszi zsinati ülésszakot megnyitó ígehirdetésében e szavaiban:

„Az egyházak életét átjárja valami fáradt közömbösség. Hagyományból él, tehetetlensége tartja fenn, gyermek-émlékek szálai kötik, olyan, mint a fundamentumát vesztett város, amelyben egyetlen lökésre egész sorok összedőlhetnek. Krisztus egyházai ilyen állapotban sem tudják szeretni és segíteni egymást. Egymástól félnek, mintha egy hadseregben egyik zászlóaljnak a másik zászlóalj volna az ellensége s nem az, aki mind a kettőt elveszíteni akarja“. Talán jó lesz, ha megelégszünk ennyivel és nem meritünk jobban bele az elszőnyegelt méltánytalanságok, erőszakoskodások és mellőzések folytán felgyült keserőségek mélyébe. . .

Egy esztendő. . .

Egyházmegyénk ez évi élete csendes mederben haladt. Nem voltak kimagasló ünnepnapjaink, csak a szokásos évi munkaprogrammjaink több-kevesebb sikerrel történő megvalósítása tölti ki a gyülekezetek és munkásaik életét. Talán túl megszokott és nagyobb lendületnélküli is ez a munka, de ma — úgy látszik — senki se mer és nem tud kezdeményezni, sem merész tervekkel foglalkozni. A háborus életlehetőségek meglehetősen szűk keretek közé szorítanak és sokszor azt is veszélyeztetik, amit már a múltban sikernek vagy eredménynek könyvelhettünk el. Mind ingadozóbb lesz a talaj alattunk anyagi helyzetünk tekintetében. Félve gondolok a gyülekezetek vagyommérlegére, nem különben a lelkipásztori és tanítói fizetések kiszolgáltatásánál beállható bajokra és sérelmekre. Eddig is labirintus volt ez a mezőny, de az elkövetkezendők még kuszáltabb állapotokat rejtegetnek. A drágaság nő és vele együtt a hátralékok is; szinte bibliai csoda az a negatív javadalom, amelyből meg kell élnünk. Kérem lelkész- és tanítótestvéreimet, hogy a párbér és egyéb természetű fizetések beszédese körül a presbitériummal együtt kövessenek el minden lehetőt, mert a megnövekedett tetemes hátralékok behajtásánál a felettes hatóság vajmi keveset tud tenni, a polgári hatóság pedig kifejezett rosszindulattal kezeli ezt a legtöbb helyen. Ne történjék az meg, ami egyik tanítónkkal, ki 9 évi ottmüködése után 4500 P párbérhátralék kimutatásával távozik a gyülekezetből. Ha a presbitérium nem tenné meg a megkívánt kötelességét a beszédese körül, tegyenek jelentést; gondoskodni fogunk elnöktársammal együtt, hogy az ilyen presbiterek ne sokáig viseljék tisztségüket. Nagyon üdvös lenne, ha e kérdésnél néhány jó gondolat merülne fel, már a gyűlésükön is, melyek egészséges megoldáshoz juttatnának bennünket.

Szólanom kell a gyülekezet életrajza kapcsán arról az új szerepről, mely tornyainknak jutott a világháborús helyzetben. Harangjaink szavát elhallgattatták a nyári hónapokban s ez különösen faluhelyeken, hol a harangszó időjelzés is, az istentiszteletek látogatottságára meglehetősen káros hatással volt. Tornyainkba légoltalmi őrséget helyeztek el s mi készséggel engedték át azokat e hazafias célra, örülve, hogy ezzel is szolgálhatunk a köznek. Azonban bizonyos idő múltán megdőbbségek és szegyenletes esetek adódtak elő. A tornyokat az őrségek lelketlen, vallásos érzés híján levő tagjai több helyen beszennyezték. Négy gyülekezetről van tudomásom, hol ez történt, de bizonyosra veszem, hogy sokkal több helyen is megtörtént.

Egyik helyről azt jelentette a lelkipásztor, hogy egész nyara az őrség visszaélése miatt keletkezett kellemetlenségek huzavonájával telt el s míg ő e kérdésben mindig a legmesszebbmenő jóindulatot tanusított, addig a kat. egyház tornyát megkimélték az őrségtől, mert állítólag az érsek nem engedte meg e célra a torony használatát. Nem akarjuk elhinni: hát ennyire kétféle mértékkel mérne a törvény? Más felekezetnek van joga eltiltani, de nekünk még azt is tünnünk kell, ha beszennyezik és megszentégtelenítik templomainkat? Mélyen elszomorít bennünket népünk fiatalságának és éppen a levontéknek ez az alacsony erkölcsi érzékre, a templom áhitatos megbecsülésének a hijára mutató becsutott viselkedése is. Az csak természetes, hogy az elégtételadást meg kell kapnunk az illetékes fórumoktól.

Kedves színtestvéreink szoktak lenni egyházmegyei életünknek a *konferenciák*. A tapasztalat szerint mindig igen jól sikerültek, különösen az ifjúsági konferenciák, melyeket egy-egy környéknek szóló gyülekezeti ünnepélynek lehet tekinteni és mint ilyenek sok áldást rejtenek magukban. Három összejeövetelről számol majd be a belmissziói jelentés; presbiteri konferenciát a mostani katonáskodó világban és a nehéz közlekedési viszonyok miatt nem tudunk rendezni.

Személyi ügyek.

Lelkipásztoraink sorában semmi változás nem történt. Sem a halál nem ragadt el senkit közülünk, sem más uton nem történt üresedés.

Segédlelkészeinkről ugyanezt mondhatom, annyira, hogy jelenleg is a múlt évi beosztásuk van érvényben.

Tanítóink frontján már élénkebb a mozgalom. Az ő soraikban az egyéni ambíciók számára kedvező lehetőségek kapuit nyitotta meg az ország megnövekedésével előállott üres állások betöltése és sokan engedve az állami csábításnak és a legalábbis úgy vélt előnyösebb pozícióknak, örömmel cserélték fel az egyháznál viselt állásukat az állami tanítósággal. Így távozott el Edelényből *Bálint Endre*, Ládbesenyőről *Kóta Lajos*, Szilvásváradról *Vályi Béla*. *Héczey Bertalan* sajtóvelezi tanítóállását a bánhorvátival cserélte el, *Vadnai József* pedig Kondórol Felsőkelecsénybe távozott. Az új és a múlt évi üresedések betöltése a következőképen történt: Szendrőbe *Jávorkay József*, rendes, Szalonnára *Kovács István*, helyettes, Edelénybe *Béky Miklós*, rendes, Ládbesenyőre *Demeter József*, rendes, Rudabányára *Vincze István*, helyettes tanítónak, Ózdon az eddig kíségitő tanerőként működő *Danyiné Hajdu Katalin* helyettes tanítóvá választott. Ez iskolánál előkészülőben van a harmadik tanítói állás szervezése is. Elismeréssel kell megemlékeznem e helyen *Nagy Béla*, abodi tanítóról, akit jelenlegi helyénél sokkal előnyösebb helyre választottak meg, de amikor meg kellett volna válnia ettől a kis leányegyházról — ahol még megfelelő lakása sincs és családjával együtt egy igen rossz épületben lakik — nem tudta otthagyni hozzá ragaszkodó hűveit, mert távozásával a tanulók csekély száma miatt nem tölthető be az állása, ami e kis egyháznak a pusztulását jelentené e gör. kat. faluban. Önzetlensége, egyházszeretete példaképen szolgálhat.

Az élők közül kidőlt *Fövenyessy Béla*, nyug. tanító, a sajtóvelezi egyház volt tanítója, kiváló kántora. Nyugalomba vonult szept. 1-vel a nyomári társegyház átadott állami iskolájának értékes munkása: *Gábor István*, aki állami minőségében is megmaradt egyházunk hű munkásának, minden egyházi megbízást lelkiismeretesen végző és e kis gyülekezet ügyéért szeretettel aggódó, fáradságot nem kimélő tanítónak. Találjon megérdemelt, derült nyugalmat életének ezután éveiben.

Nem szívesen váltunk meg a dődesi állami iskolából Miskolcra helyezett *Sümei Lajostól* sem, aki néhány évi ottmüködése alatt egészen a szívünkhöz nőtt a kántori kötelelességein messze túlmenő, mély egyházszeretetről minduntalan bizonyágot tevő munkássága által. Testvéri öleléssel bucsuzunk el tőle és Isten áldását kívánjuk további pályafutására. Reméljük, hogy a helyére kinevezett utódjáról majd hasonlókat mond-

hatnuk el. A gyülekezet lelkipásztorának jelentése szerint mindent megtettek illetékes helyen arra nézve, hogy helyére réf. vallásu tanerő neveztessek ki, amire komoly ígéretet is kaptak.

Egyházmegyénk tisztikarában *Dr. Kerényi Béla*, világi főjegyzőnk tanácsbíróvá választatott meg. Ismerjük szolgálatkészségét, munkakedvét és bizonyosak vagyunk afelől, hogy sok hasznos szolgálatot fog tenni számunkra ebben a munkakörében is. Sajnos, súlyosabb természetű betegsége és gyógykezeltetése miatt nem tudott megjelenni az eskü letetésére és beiktatására. Kérem a közgyűlést, hogy tekintse őt beiktatottnak és adjon felhatalmazást az elnökségnek, hogy felgyógyulása után tőle a tanácsbírói esküt kivegye. Ezuton küldjük felé mindnyájan azt az őszinte jókívánatunkat, hogy mielőbb teljes egészségben lássuk körünkben.

Tanügyi biz. elnökünk, *Igaz József*, kit két éve választottunk meg e fontos tisztségre, e nyár folyamán bejelentette lemondását. Megfáradt küzdelmes élete során, gyakran felkeresi a betegség is és így jobbnak látja, ha minél szűkebbre vonja munkakörét. Megkíséreltem lemondása visszavonására bírni, mert hű és lelkiismeretes volt a rájabizottakban, de szándéka megmáshatatlant. Már ez évi jelentés elkészítésére sem vállalkozhatott, úgy, hogy *Várady József*, isk. látogató lelkipásztort kértem meg helyettesítésére. A közgyűlés feladata lesz az utódot megválasztani.

Berentén az újraanyásítás, egy év óta történő fáradozás ellenére sem jutott dűlőre. A minisztérium azt a 40%-os tanítói fizetéshozzájárulást, melyről nem sikerűlt kipuhatolni hogy milyen adatok alapján kötelezte 15—18 évvel ezelőtt az egyházra, épen a napokban onnan érkezett leirat szerint nem hajlandó törűlni, jól lehet az egyház hiteltérdemlő adatok alapján mutatta ki utasításomra, hogy teljesen képtelenek ez egyház hivei fizetni és eddig mindig a lelkészi javadalomból fedezték. Ez a 700 P körűli összeg tehát az, mely felborítja a megoldást és azt a visszás állapotot teremti, hogy a tanítói fizetést a lelkészi javadalom kénytelen fedezni, mert másunnan nem tudja az egyház előteremteni. Még fogunk egy kísérletet tenni s nem hagyunk fel végképen azzal a reménnyel, hogy a magas minisztériumot jobb belátásra bírjuk.

Nyomáron az árvaházunk ez év februárjában megkezdte működését; az ORSZ. igazgató leleményessége folytán a minisztérium erdélyi menekűlt családok gyermekeit helyezte el benne,

kiknek ellátását fedezi is. Meglátogattam e hazátlan, szüleiktől elszakadt kicsinyeinket; jó és gondos ápolásban van részük.

Tornaszentjakab leányegyházunk érdekében is igyekeztem minden lehetőet elkövetni, hogy egy ott hosszabb ideig letelepedő gyülekezeti munkást állítsunk be, aki a hivek állandó lelkipánczását és a néhány ref. gyermekünk mindennapi tanítását végezné, az egyháztól nyujtott lakás, föld és némi terményjavadalom ellenében. Nyugdíjas számára kevés munkát és csendes otthont jelentene. A már-már sikerültnek látszó megoldás azonban dugába dőlt.

Nagybarca meglepő lendülettel tört előre abból a nehéz helyzetéből, melyben hosszú évek óta sanyilódott. A 11 év előtti iskolaépítésből kifolyólag tetemes adósság szorongatta az egyházat, melyből sehogysem tudott kivergődni, annyival inkább, mert az egyháztageok egy csoportja — néhány ember — következetesen meggátolt minden ez irányu törekvést. Belső ellentétek emésztették ezt a máskülönbben érdemes gyülekezetet. Új lelkipáncsitora, *Dabóczy István* merész nekiszánással fogott hozzá az újjáépítés munkájához, amelyben hű és megértő támogatásra talált *Tóth K. András*, gondnokban és a presbitérium tagjaiban. A megindított hathatós belmissziói munkán kívül megkezdették a zilált anyagi ügyek rendezését, ami ellen mindjárt akcióba lépett az ismert ellenzéki csoport. Az általuk görđített akadályok ellenére egy év alatt 6000 P-t törlesztettek adósságukból; 7000 P gyűlt össze templomrenoválásra és több száz pengő értékű adományt tettek egyesek és az ifj egyletek urasztali, templomi terítők ajándékozásával. Olyan eredmény ez, mely mellett nem mehetünk el szóttlanul és örömmel szoritjuk meg elismerően a nehéz harcokat magára válláló lelkipáncsitor és a vele együtttértően munkálkodó presbiterek kezét; áldást kívánunk a felébredt gyülekezet minden jóindulatu tagjára és intjük a békétlen szívűeket, hogy ha egyházunk igazi, buzgó tagjaiul akarnak tekintetni, hagyjanak fel különcködő, makacs felfogásukkal és illeszkedjenek bele az építő, Isten dicsőséget önzetlenül szolgáló gyülekezeti munkába.

Sáfrány Mihály emlékalapítvány.

Egyházmegyénk egész közönségének meleg érdeklőddéssel kell fordulnia amaz akció felé, melyet vitéz *Sáfrány Géza*, ny. altábornagy ur, egyházmegyénk szülötte kezdeményezett e nyár

folyamán. Édesatyjának, néhai *Sáfrány Mihály*, nagyvisnyói lelkésznek, ki a miskolci régi liceum diákja, majd preceptora; onnan kikerülve negyvennyolcas híres tüzérhadnagy volt kiadta e korra vonatkozó érdekes naplóját könyv-alakban és felajánlotta a miskolci gimn. igazgató-tanácsának azzal a célkitűzéssel, hogy a könyv jövedelméből egy *Sáfrány Mihály* emlékalapítvány létesítsék, melynek kamataiból elsősorban felsőborsodi lelkész és tanítóözvegyek Miskolcon tanuló gyermekei részesítenek segélyben. Ime, egy nemes cselekedet, mely több irányban gazdagít és jelent áldást. Sokat szoktunk keseregni özvegyeink és árváink sorsán; nem ok nélkül. Ez a könyv cselekszik, feltéve, hogy mi is társául szegődünk a segítségben és mindnyájan erkölcsi kötelességünknek tartjuk azt, hogy e könyv sikere érdekében minden lehetőt elkövetünk. Az emlékbizottság nevében egy körlevelet intézek lelkész- és tanítótestvéreimhez a könyv — helyesebben az alapítvány — érdekében. Arra kérem szeretettel e helyről is az illetékeseket, hogy ne sajnálják a fáradságot és azt a csekély összeget, amit e nemes cél érdekében áldoznunk kell. A kezdeményező altábornagy ur pedig, akinek egyházunkért égő szive már sok szerencsés — eredményeiben messze kiható — ügyet juttatott diadalra, fogadja mindnyájunk elkötelező ígéretét és hálás köszönetét irányunkban tanusított nagylelkűségéért.

Iskolaügyünk.

Iskoláinkban az elmúlt esztendő annyival kedvezőbbben alakult a multinál, hogy tanítóink legnagyobb részét mentesítették a katonai szolgálat alól. Bár így is akadt pár iskola, mely évközben nélkülözte tanítóját. Az év általános tanítási eredménye is kielégítő; nem is említve névszerint a kitűnő eredménnyel működő s ez oldalról jól ismert tanerőinket. Megkezdődik ez ősz folyamán a nyolc osztályú népiskolával való kísérletezés bevezetése is, majd kitűnik, hogy e sokunk által nem szerencsésen megszervezettnek tartott intézmény gyakorlatban mit fog eredményezni. Varbó, Szilvásvárad, Sajóvámos. Edelény az év folyamán kisegítő tanerőt kapott a miniszterium rendeletéből. Sok kifogás hangzik el a tanfelügyelőség részéről az iskolafelügyelők útján bejelentett felszerelési hiányokról, melyeknek lassu és fokozatos megszüntetését tartjuk előjegyzésben, mert sokszor csak a nemtörődömség az oka a felszerelések lezüllésének.

A világnézetek harcának e zürzavaros és súlyosan válságos korszakában nagy missziót töltenek be iskoláink. Nem lehet eléggé hangoztatnunk, hogy neveljünk minél izzóbb lelkű magyarokat és mélyhitű egyháztagokat gyermekeinkből. Egyházlátogatásom során jólesően tapasztaltam a hangácsi iskolában, hogy *Földessy László*, érdemes tanítónk minden napot bibliaolvasással kezd meg. Rendelje el közgyűlésünk ennek kötelező bevezetését; ne hiányozzék egy iskolából sem a biblia. A napi szövegrészhez és az azokhoz fűzött rövid kis magyarázathoz szívesen szolgálunk utmutatással.

Építkezések.

Az egyházi élet fejlődésének egyik fokmérője az építkezés. Ennek egy évi mérlege egyházmegyénk egész területén 58.000 P-t mutat. Ez összegben 23 egyház kisebb-nagyobb épületjavításai foglalnak helyet. Ezek közül említésre méltók azok az egyházak, melyekben az áldozatkészség igen szép és elismerésre méltó példáit örömmel kell feljegyeznünk. Disznóshorvát 5400 P-t áldozott orgonára és a templomi villanyvilágításra; Ózd a sajtóvárkonyi iskoláját bővítette egy új tanteremmel, 12.105 P költséggel a hívek megadózása és a társulat segítségével; Edelény 3015 P-t költött különböző épületmunkákra, melyből a hívekre esett a költségek nagy része; Borsod 1237 P-t, Sajóvelezd 1800 P-t; Berente az utolsó két évben felépítette az új tanítói lakást és ez éven csak a tanítói melléképületekre 2000 P-t költött; Sajóecseg parókia javítása 6637 P-t jelent, teljesen a hívek rendkívüli adójából; Hangács 8000 P-vel adóztatta meg híveit azért, hogy templomát átrenováltatta és toronyórát szerelt fel; Sajókaza most javította templomát, melyhez a hívek, *Varga Imre*, lelkes buzgólkodása folytán 140 q buza önkéntes adománnyal járultak hozzá; Bánhorvát 1334 P-t költött javításokra; Nagybánya 7000 P-ös javításáról már korábban tettem említést. Az ózdi lelkipásztor jelentése szerint Somsály bányatelepen egy közös prot. templom épül a rimai társulat és a hívek adományából. Bántapolcsány állami hozzájárulással iskoláját és tanítói takását alakítja át.

Az építkezések előkészítésével és keresztülvitelével járó bajokból rendszerint bőven kijut az esperesi hivatalnak is, mert a sok kért felvilágosítás és ami rosszabb: a nemkért utbaigazítás folytán hiányosan beterjesztett építkezési akták nagy mértékben növelik az esperes és az elnökség terheit. Köztudomásu,

hogy évekkkel ezelőtt, épen az e téren elkövetett szabálytalanságok meggátolására, építkezési bizottságot szervezett egyházmegyénk, amely egy gondosan elkészített építkezési szabályrendeletet alkotott meg és azt jóváhagyás végett a kerületre terjesztette fel. Sajnos, onnan hosszabb várakozás után azzal adatott vissza, hogy több tekintetben javításra és kiegészítésre szorul, de nem jelölték meg a kifogásokat. Ez a nagy hiányt pótló munkálat így az irattárban fekszik, holott igen nagy szükség lenne rá. Azt javaslom, hogy litografálás útján sokszorosítsuk és rendelje el a közgyűlés ideiglenes érvényűnek mindaddig, míg a felsőbb hatóság végül is egy jóváhagyottat fog közhasználatra bocsátani.

Bírósági ügyek.

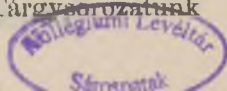
Bíróságunk két ízben (jun. 30. és szept. 2-án) ült össze, összesen hat ügy elintézésére. Ezek közül jelentősebb volt a nagybarcai egyháztagok egy csoportjának mindenáron való ellenzékieskedő és a gyülekezeti élet egészséges fejlődését meggátolni igyekvő panaszja egyházuk vezetősége ellen; a másik a sajszentpéteri lelkészi állás ügye, mely az áthelyezés kimondásával nyert részünkről befejezést, abban a reményben, hogy annyi huza-vona után tovább már nem fogja bíróságunkat foglalkoztatni.

Országos intézmények.

Országos intézményeink közül az Orjó megküldött jelentése szerint 1933. óta a kerületünknek kiosztott több mint 60.000 P segélyből egyházmegyénk 13.865 P jutott. Egyházmegyei taglétszám 1091, ami bizony igen kevés az egyházmegye népességéhez viszonyítva. Azt kéri a vezetőség, hogy segítsük elő a kiküldöttek munkáját; igyekezzünk hozzájárulni a kerületi taglétszámnak 6000-ré való felemeléséhez, mert ez által nagyobb segélyekhez fogjuk juttatni önmagunkat. Hallgassuk meg ezt a kérelmet a saját érdekünkben és ne vonakodjunk megfelelő propagandával munkálni az Orjó ügyét.

Az Orjó útján mozgalom indult meg egy, a lelkészeket érintő, önszegélyező akció létesítésére. Lelkészerterkezetünk is foglalkozott e kérdéssel, kissé azonban rideg magatartást tanúsított azzal szemben. Jól fontoljuk meg ezt az ügyet, mert ha elutasítjuk az önmagunk javára szolgáló megoldásokat, kívülről még kevésbé remélhetünk támogatást.

Az ORSZ. átvette az őrszentmiklósi szeretetotthont; szervező és alkotó tevékenysége lankadatlan. Tárgyszorozatunk

egy pontja külön foglalkozik majd a jövőjére kiható fontos kérdéssel.

Mélyen tisztelt Közgyűlés! Nem fejezhetem be mondani-valóimat addig, amíg köszönetet nem mondok Elnökségem Őméltóságának, a Gondnok Úrnak, felelősségteljes tisztemben lelkiismeretes gondosságával, tárgyilagosságával támogató munkájáért; tanácsbíró testvéreimnek, a jegyzői és ügyészi karnak értékes segítségéért és lelkes testvéreimnek jószándéku együttérzéséért.

Végezem jelentésemet mélységes hálával eltelve a Gondviselés iránt, hogy akkor, amikor tőlünk nem is olyan messze a világtörténelem előtt eddig még ismeretlen méretű óriási fronton a népek gigászi tusája dul; akkor, amikor az európai kultúra centrumaiban remegve fekszenek és kelnek a városok lakói s felégetett házsorok, elpusztított falvak százainak üszkös romjai jelzik az ádáz tusák helyét, mi itt nyugodt alkotó munkát folytathatunk és arról békés számadást tarthatunk. Az isteni kegyelem sokasítsa meg rajtunk gazdagságát és a jövőtől való szorongatásaink között öleljük szívünkre az Igét; „Semmi felől ne aggódjatok, hanem imádságotokban is könyörgésetekben minden alkalommal hálaadással tárjátok fel kívánságaitokat az Isten előtt!”

4. Az egyházi életünk eseményeit hűen megrajzoló tartalmas **esperesi** jelentés kapcsán közgyűlésünk a következő határozatokat hozza:

a) Egyházmegyénk elnöksége keresse fel beteg Püspökünket és fejezze ki előtte egyházmegyénk közgyűlésének benső részvétét és azt a hő óháját, hogy gondviselő Istenünk kegyelme adja vissza minél előbb egészségét és erejét annak a munkának további folytatásához, amelyet lelkes hűséggel szeret elvégezni.

b) Megbotránkozását fejezi ki közgyűlésünk a tornyok bezennyezése miatt, melyeket a légóltalmi szolgálat teljesítése közben az azokba kirendelt őrök okoztak és utasítja az egyházak lelkeszeit, hogy e sérelmeket terjesszék fel az illetékes hatóságok elé.

c) A harangozási tilalom enyhítése végett, megkeresi az illetékes hatóságokat, mert a harangozás hiánya miatt

a templomlátogatók száma minden egyházban szembe-
tűnően lepadt s egyházunk hívei is állandóan panasz-
kodnak amiatt, hogy nem tudnak rendszeren résztvenni az
isteniszteleteken, mert nem tudják a pontos időt, amikor
az kezdetét veszi.

d) *Fövenyessy Béla*, elhunyt sajóvelezdi kántor-tanító
emlékét jegyzőkönyvünkben megörökíti

e) Sajnálattal fejezi ki *Gábor István*, nyomári és
Sümeghy Lajos, dédesi állami tanítók távozása felett,
akik állomáshelyükön egyházunk iránti nagy hűséggel
teljesítették mindenkor kötelességüket.

f) Örömmel veszi tudomásul a nagybarcai egyház-
ban végzett építési munkát és elimerését fejezi ki *Dabóczy
István*, lelkésznek, az egyház gondnokának és a presbitérium
tagjainak.

g) Mély köszönetét fejezi ki *Sáfrány Géza*, altábor-
nagy urnak azért a fennköltlelkűséget bizonyító munkál-
kodásáért, amely arra irányul, hogy édesatyja: *Sáfrány
Mihály*, volt nagyvisnyói lelkipásztor emlékiratainak kiadá-
sával, nevére olyan összegű alapítványt akar összegyűj-
teni és a miskolci ref. gimnáziumnál letenni, hogy annak
kamataiból egy arra érdemes felsőborsodi egyházmegye-
beli lelkész vagy tanító árva gyermeke tanulhasson. Az
alapítvány céljára közgyűlésünk a jelenben 100 P-t
adományoz, a jövőben pedig annak gyarapítására éven-
ként 25 P-t állít be költségvetésébe.

h) Az egyházmegyei építkezési szabályrendeletet ide-
iglenes érvényűnek tekinti az egyházi felsőbb hatóság
további intézkedéséig s azt litografálás útján sokszorosít-
tatja és megküldi minden egyházközségnek.

5. Olvassatik az egyházmegye szavazatbontó bizottságának
1940. évi december hó 21-én, Miskolcon tartott ülésében felvett jegyző-
könyve, amely szerint a lemondás folytán megüresedett egyik világi
tanácsbírói tisztség betöltésére elrendelt szavazás alapján az egyházmegye
mindenik egyháza beküldte szavazatát és minden szavazat érvényes.

A 94 érvényes szavazat közül a világi tanácsbírói tisztségre
93-at *Dr. Kerényi Béla*, e. m. világi főjegyző, 1 szavazatot pedig *Mocsáry*

Pdl, tb. e. m. világi jegyző kapott. Így világi tanácsbíróvá csaknem egyhangulag *Dr. Kerényi Béla*, miskolci kir. járásbíró választatott meg.

Egyházmegyei közgyűlés *Dr. Kerényi Bélát* világi tanácsbírói tisztségébe beerősíti s mivel — betegsége miatt — közgyűlésünkön nem jelenhetett meg, — az esperesi jelentésben foglalt javaslat alapján — az egyházmegye elnökségét bizza meg, hogy tőle a hivatalos esküt kivegye.

6. A *Dr. Kerényi Béla*, e. m. világi főjegyzőnek tanácsbíróvá választása folytán megüresedett világi főjegyzői tisztség betöltésére

egyházmegyei közgyűlés folyó évi október hó 20-iki határidővel szavazást rendel el.

7. *Torró Zoltán* 1940. szept. 18-án a sárospataki theológián első lelkészképzésítő vizsgát tett s jelenleg a budapesti KIE. szolgálatában álló s. lelkész kéri az egyházmegyébe való bekebelezését.

Egyházmegyei közgyűlés *Torró Zoltán*, s. lelkészt okmányainak utólagos beszolgáltatása mellett, az egyházmegyébe bekebelezi.

8. Az egyházmegyei tanácsot az 1942-ik évre,

közgyűlés a következőleg alakítja meg: *Tóth János*, esperes, *Bónis Aladár*, e. m. gondnok elnökök; tagok lelkészi részről: *Svingor Jenő*, *Dr. Komjáthy Aladár*, *Lenkey Gyula*, *Varga Imre*, *Fülöp Sándor* és *Veress Károly*, lelkészi főjegyző; világi részről: *Szathmáry-Király Pál*, *Ragályi Miklós*, *Bodnár Zoltán*, *Dr. Kerényi Béla*, *Harsányi Géza* és *Urbán József*, tanítóképviselő.

9. A f. évi egyházkerületi közgyűlésre az egyházmegye képviselőletében — az elnökségen kívül —

közgyűlés lelkészi részről: *Veress Károly*, főjegyzőt és *Gyűlvézi István*, tanácsbíró, világi részről: *Szathmáry-Király Pál* és *Ragályi Miklós*, tanácsbírákat küldi ki.

10. *Vályi Béla*, szilvásváradai volt kántor-tanító, kit folyó év szept. 1-i hatállyal a Rimamurány-Salgótarján Vasmű vezérigazgatója

a kurityáni bányatelepre vezető-tanítónak nevezett ki, bucsulevelet intézett az egyházmegyei közgyűléshez, melyben megköszöni az egyházmegyének iránta tanúsított jóindulatát s igéri, hogy — bár megválna az egyház szolgálatából — ezután is szolgálni akarja egyházát. Az egyházmegye iránti ragaszkodás s szeretet kifejezése mellett Isten áldását kéri az egész egyházmegyére.

Egyházmegyei közgyűlés az egyház szolgálatából távozó, egyháza és az egyházmegye iránti forró szeretetéről tanubizonyságot tevő *Vályi Béla*, tanító bucsuszavait köszöni s jókívánatait viszonzza.

11. *Lenkey Gyula*, lelkeszi tanácsbíró, mert a sajoszentpéteri egyházban elnökségi megbízás alapján két ízben tartott vizsgálat lefolytatásában, a sajoszentpéteri lelkész őt elfogultsággal vádolta meg, bár hivatali esküjéhez hiven lelkiismeretesen és elfogulatlanul járt el, a meggyanúsítást, amely rá nézve mélyen sértő nem hajlandó elviselni s ezért tanácsbírói tisztségéről lemond.

Egyházmegyei közgyűlés a *Lenkey Gyula*, lelkeszi tanácsbíró lemondását nem fogadja el, hanem kéri őt, hogy tisztségét tovább is tartsa meg, mert lelkiismeretes szolgálataira a jövőben is szüksége van egyházmegyénknek.

12. Olvassatik az egyházmegyei számonkérőszék következő jegyzőkönyve:

Jegyzőkönyv.

Felvétetett a felsőborsodi ref. egyházmegye számonkérőszékének 1941. évi április hó 28-án, Miskolcon tartott ülésében.

Jelen vannak: *Tóth János*, esperes, *Bónis Aladár*, e. m. gondnok elnöklete alatt: *Hubay Mihály*, *Svingor Jenő*, *Gyűlvézi István*, *Dr. Komjáthy Aladár*, *Szigethy Ferenc*, *Lenkey Gyula*, *Kövér Pál*, lelkeszi tanácsbírák, *Kőrössy István*, e. m. dékán, *Cserháti Zoltán* és *Nagy Lajos*, e. m. számvevők, *Harsányi Géza*, e. m. ügyész, *Veress Károly*, e. m. lelkeszi főjegyző, jegyzőkönyvvezető.

Esperes bensőséges imádságban Isten segítő kegyelmét kéri munkánk végzéséhez s a számonkérőszék tagjainak üdvözlése után az ülést megnyitja.

1. A végzett egyházlátogatásról az egyházlátogatók olvassák fel jelentéseiket és teszik meg észrevételeiket. *Tóth János*, esperes a boldvai, *Hubay Mihály* a sajkókazai, *Svingor Jenő* a sajkószentpéteri, *Gyűlvézi István* az edelényi, *Dr. Komjáthy Aladár* a kápolnai, *Szigethy Ferenc* a szilvásváradai, *Lenkey Gyula* a vadnai, *Kövér Pál* a szendrői egyházlátogatói szakaszban végezték a szokásos hivatalos egyházlátogatást.

A jelentések szerint a hit és erkölcsi élet minden gyülekezetben megnyugtató képet mutat. A lelkipásztorok e téren igyekeznek egyre behatóbb munkát végezni a belmissziói tevékenység fokozatos kiterjesztésével is.

Az iskolákban is a legtöbb egyházban kellő eredménnyel folyik a tanítás, bár intelemre a tapasztalt gyenge eredmény miatt egy-két helyen szükség van. Egyik iskola tanítójával szemben Esperes ur ezt személyesen tette meg.

Számonkérőszék az egyházlátogatók jelentései kapcsán a következő határozatokat hozza:

a) Felhívja a felsőnyárádi és dövényi egyházak iskolaszéki elnökét, hogy haladéktalanul tegyen jelentést arról, mi az oka, hogy a felsőnyárádi iskolában a kályha szinte használhatatlan rossz állapotban van és miért nincs az iskola helyisége kellően tisztán tartva? Továbbá, hogy a dövényi iskolában milyenek a jelenlegi állapotok; a más iskolába beiratkozott tankötelesek visszajöttek-e már?

b) Köszönetét fejezi ki *Dr. Vladár Ervin*, svájci követségi tanácsos urnak, a bánhorváti egyház főgondnokának, az egyházzal szemben nyilvánított támogató jóindulatát és nemes lelkiségét bizonyító tettéért, hogy az egyház részére éveken át minden második urvacsoraosztás alkalmával kenyeret és bort adományoz.

c) Az egyházmegyei közgyűlés útján utasítja azoknak az egyházaknak a lelkészeit, ahol még nem tértek át az egyházmegyei közgyűlés által elrendelt életkorban való konfirmálásra, hogy azt már a legközelebbi évben tegyék meg, mert annak további elmulasztásáért felelősségre vonatnak.

d) Figyelmezteti a rakacaszendi lelkészt, hogy a szükséges fegyelmezést az evangélium szellemében, kellő körültekintéssel és szelídséggel gyakorolja. Mint lelkésztanítót pedig szigorúan utasítja, hogy az elemi iskolás növendékeket megbízatásának megfelelően, rendesen oktassa.

e) Utasítja a martonyi-i lelkészt és tanítót, hogy a gyülekezetben — annak érdekeit tartva szem előtt — testvéries egyetértésben munkálkodjanak.

f) A szuhogyi leányegyházban felmerült azzal a mozgalommal, hogy anyaegyházzá alakuljon, megértéssel viseltetik a számonkérőszék, azonban az esperes által nyújtott információ alapján meggyőződést szerzett arról, hogy a kérdés megoldása elé nagy anyagi természetű akadályok tornyosulnak s ezért felkéri az esperest, hogy a gyülekezetbe kiszállva, tárja fel a kérdéssel kapcsolatos nehézségeket.

2. *Cserháti Zoltán* és *Nagy Lajos*, számvevők előterjesztik jelentéseiket az 1940. évi gondnoki számadásokról. A számadások, az egyeseknél szükségessé vált utólagos igazolások után, kivétel nélkül megerősíthetők.

Számonkérőszék a számvevők előterjesztéseit megalégedéssel veszi tudomásul. Lelkiismeretesen végzett munkájukért köszönetet mond. Az 1940. évi gondnoki számadásokat megerősítésre ajánlja.

3. Számvevők külön jelentik, hogy az 1940. évi ismételt felhívás ellenére is, több egyházból nem érkeztek be a gondnoki számadások az egyházmegyei közgyűlés által megállapított időre, hanem a lelkészek már akkor küldték azokat, amikor az egyházlátogatók részben már utnak indultak; miáltal a felülvizsgálattal járó munkát késleltették s a látogatóság által végzendő ellenőrzést gátolták. Ezek az egyházak: Alaeska, Disznóshorvát, Felsőkelecsény, Hegymeg, Kondó, Martonyi, Rudabánya-Szuhogy, Sajóecseg és Varbó.

A szalonnai lelkész pedig az 1940. évi egyházmegyei közgyűlés 11. a) sz. határozatának ellenére, az adósegélyből levont lelkészi temetkezési biztosítási díjat sem a bevételben, sem a kiadásban nem számolta el.

Számonkérőszék tekintettel arra, hogy a lelkészeket és gondnokokat már több ízben utasította az egyházmegyei közgyűlés utján a gondnoki számadásoknak minden évben január 31-ig való elkészítésére és a számvevőkhöz való beküldésére, a múlt évben pedig elhatározta, hogy e felhívásnak nem engedelmességek a jövőben 20 P rendbirsággal sújtja. Ennek megfelelően kimondja, hogy a gondnoki számadásokat a megállapított időre el nem készített és be nem küldött itt megnevezett egyházak lelkészeit és gondnokait egyetemlegesen 20—20 P bírság megfizetésére kötelezi.

A szalonnai egyház lelkészét és gondnokát utasítja a hivatkozott határozat teljesítésére azzal, hogy annak elmulasztása esetén rendbirságot szab ki.

4. *Kőrössy István*, e. m. dékán jelenti, hogy az egyházlátogatóság által beszédett és hozzá beküldött alamizna-pénzek összege:

5649·19 P, mely összeg egyezik azoknak a kimutatásoknak az összegével, melyeket az egyházlátogatók a beszedett járulékokról készítettek.

Számonkérőszék a dékánnak az egyházlátogatók által beszedett járulékok összegéről tett jelentését jóváhagyólag veszi tudomásul.

K. m. f.

Bónis Aladár

e. m. gondnok.

Veress Károly

e. m. lelkeszi főjegyző.

Tóth János

esperes.

Közgyűlésünk a számonkérőszék jelentését tudomásul veszi és hozott határozatait jogerőre emeli.

13. Olvassatik az egyházmegye missziói bizottságának 1941. évi szeptember 9-én Miskolcon tartott gyűléséről szóló jegyzőkönyve.

Jelen voltak: *Tóth János*, esperes, *Bónis Aladár*, gondnok, *Veress Károly*, főjegyző, bizottsági tag és *Kövér Pál*, missziói előadó.

Esperes felhívására missziói előadó előterjeszti jelentését és javaslatait, melyeket a bizottság magáévá téve, az e. m.-i közgyűléshez felterjeszt. A jelentés így szól:

Ezekben a nehéz időkben, amikor Európa keresztyén népei összefogtak az emberiség első számú közellensége: a Sátán által létrehívott kommunizmusnak és az azt terjesztő vörös birodalomnak leverésére, nekünk egy szempillantásig sem szabad megfélemlenünk arról, hogy ez a küzdelem nemcsak a fronton, a harctéren dől el, mert nemcsak ott folyik, hanem a front mögött is. Az atheista kommunizmus ejtőernyősökkel is próbálkozik, épületekben, anyagi javakban kárt okozni törekszik, emellett azonban álcázott módon, aknamunkával a lelkeket is forradalmasítani akarja a maga romboló céljainak a szolgálatában. Elégedetlenség szításával, az állami intézkedések elleni izgatással — ami a csapásos mostoha időjárási viszonyok, ellenséges blokád okozta korlátozások idején nagyon könnyű feladat, — az egyházak gyalázásával igyekszik aláásni az állami és egyházi élet alapjait, hogy rombadöntse keresztyén kultúránkat. Hogy ez csakugyan így van, elég hivatkoznom a kommunizmus előfutárainak: a keresztyén mezbe bujt millenistáknak, másnéven Jehova tanuinak veszedelmesen éledő akciójára. Minden állami betiltás, internálás ellenére folyik ez a belülről robbantani szándékozó tevékenység. S ha most már arra is reádöbbenünk, hogy ezek a bizonytalan idők hajlamossá teszik

a lelkeket a szenvedélyek, bűnök bennünk történő felburjánzására, akkor egészen természetesen adódik a felelet; Őrállók, elsősorban ti lelkipásztorok munkatársaitokkal: tanítókkal, presbiterekkel, kisebb és nagyobb feladattal megbízott u. n. világi testvérekkel vigyázatok, imádkoztatok és dolgoztatok, hogy miattatok össze ne omoljon a belső front, a lelkek ellenállása. Tegyetek meg minden lehetőt szóval és cselekedettel az evangélium, református egyházunk tiszta evangéliumi tanításának terjesztésére s ennek szellemében a szociális igazságnak minél teljesebb érvényesítésére, egyházunk és hazánk fenntartó elemének, a magyar református parasztságnak, kisgazda és földmunkás rétegnek felemelésére, lelki- és anyagi megerősítésére. A magyar ugaron elkallódó pótolhatatlan értékeknek felkutatására és felkarolására. Ez református s egyben magyar érdek. Minden sátáni próbálkozással szemben prevenció, létkérdés.

Ilyen elgondolás jegyében térek most rá egyházmegyénk 1940/41. évi missziói életének megrajzolására. Lássuk meg, hogyan teljesítették meg bizatásukat a hivatalosak. Lássuk meg erényeinket, de hibáinkat is, előrehaladásunkat, de visszaesésünket is. Az őszinteség a gyógyulás alapfeltétele.

I. Gyermekgondozás. 4871 a 6—12 éves gyermekek száma (428 ebből a szórványokban lakik) Ref. elemi iskolába 3470 járt, nem ref. elemi iskolába 975, a szórványokban 424, együtt 4869. Vasárnapi bibliai iskolába járt 1253, a szórványokban 26 (=1279). Vas. iskolát vezettek 68-an. Vezérfonálul általában a Belmissziói Utmutatót, néhol az Igazság és Életet, Ref. Igehirdetőt, Fecskét, Czeglédyné Kósa Margit könyvét és a Heidelbergi Kátét használták. A szorgalmas vas. iskolás növendékeknek bibliai jelzõt, bibliai tárgyú képecskét, ujságot, füzetet, karácsonykor ajándékot adtak. A vezetők 20 egyházközségben látogatták a gyermekeket. A szülők magatartása a vas. iskolával szemben néhol közömbös, általában azonban szives, támogató, hiszen sok szülő örömmel küldi gyermekét a vas. iskolába, amely és az elemi iskola közti együttműködés egymást kiegészítőnek, elmélyítőnek, harmónikusnak mondható. Az évi adakozás 223'03 P volt. 14 e-ben, 20 szórványban tanított a lelkipásztor (s. és missziói s. lelkip.) hittant. 41 a.-, 2 t.-, 5 l.-e.-ben, 10 sz.-ban volt vas. iskola. 50 a.-, 2 t.-, 5 l.-e.-ben nevelték a gyermekeket adakozásra. 14 a.-, 1 t.-, 1 l.-e.-ben segélyezték őket és 9 a.-, 1 l.-e.-ben kutatták fel a tehetséges gyermekeket. A jelentések

szerint Borsodról és Sajóbáonyról 1—1, a tehetségvizsgán ingyenes helyre felvett fiu tanul a miskolci fiugimnáziumban, ugyanott 1, a tehetségvizsgán szintén résztvett zilizi fiut segélyeznek. Tardonáról felvettek 1 fiut Sárospatakra. Nekézseny is tudósít 1 szegénysorsu, gimnáziumba segített tehetségvizsgás fiuról, végül Dövény 1, a vármegye által 4 éven át ingyen tanítandó gyermekről ad hitr. Áldott értékmentő munka ez. Méltó a támogatásra, mint ahogy ezt egyházmegyénk felismerte és cselekedettel elő is segíti.

Az elemi iskolában bibliát olvastak (magyaráztak) minden reggel 32, hetenkint 2-szer 6, egyszer 2 helyen. Gyermekestentiszteletet tartottak 18 helyen,

A gyermekgondozásban az évnek legörvendetesebb jelenségeként, egyben jellegzetes eseményeként közlik a következőket: a gyermekek szívesen járnak a vas. iskolába, fogékonnyá válnak Isten ígéje iránt, olvassák, sőt szüleikkel is elővételik a bibliát, a vallást a vas. iskola hatása következtében könnyen tanulják és tudják is, adakoznak, iratokat vesznek, egyházas érzületűekké válnak. A jó- és rossz cselekedetek könyvét vezetik (Alaska), néhol még a leventék is eljárnak a vas. iskolába. Ózdon október 31-én több szórvány gyermekei összejöttek a templomban.

Megemlítésre méltó baj a helyiségnek, csoportvezetőknek hiánya, tanítók bevonulása, vagy elfoglaltsága, a tömegmunka.

II. Ifjúsági munka. A 12—21 éves ifjak száma: 2519. Ezek közül 994 tartozott ifjúsági egyletbe és körbe. Népfőiskolai tanfolyamon volt Sárospatakon 3 ifju, gazdaságin Miskolcon 1 ifju. A konfirmációi előkészítés 1—2 évig tartott 1 a.-e.-ben, $\frac{1}{2}$ —1 évig 26 a.-, 2 t.-, 3 l.-e.-ben, 3—6 hónapig 15 a.-, 1 l.-e.-ben, 3 hónapnál rövidebb ideig 3 a.-e.-ben. 32 a.-, 1 t.-, 1 l.-e.-ben tanított hittant a lekipásztor az ismétlő iskolában. 4 a.-e.-ben volt az ifjúságnak saját otthona, 29 e.-ből ref. ker. ifjúsági egyesületről, 1-ből konfirmáltak egyletéről érkezett jelentés. 28 e.-ben vett részt a lekipásztor a levente munkában. Külön levente-istentiszteletet 11 e.-ben tartottak. Itt kell megemlítenem az ifjúsági munka élénkítésére, fokozására, elmélyítésére és öntudatosítására rendezett nagyvisnyói és szalonnai ref. ifjúsági- és leányegyesületi konferenciát. Előbbin 10 gyülekezetből 151 fiu és 196 leány, utóbbin 12 gyülekezetből 106 fiu és 126 leány vett részt a nagyszámu felnőtton kívül. Közre-

működtek: *Tóth János*, esperes, *Kiss B. Julia*, konventi leánytitkár, *Kovács Bálint*, *Tamás Ferenc*, konventi ifjusági lelkészek, *Boros Pál*, földmives ifjusági titkár, *Goebel Leontine*, külmisszionáriusnő, *Király Lajosné*, erdőmérnökné, *Orbán József*, *Veress Imre*, *Veress Károly*, lelkészek, *Marsalkó Bertalan*, s. lelkész, *Kövér Pálné* és *Kövér Pál*. — Ózdon ifjusági napot tartottak a szórványbeliek bevonásával.

Az ifjuság körében kirívó bünként a közömbösséget, koresmázást-italozást, szabaderkölesiséget, nagy mulatozás vágyat hozták fel.

Az ifjusági munkában az évnék legörvendetesebb jelensége és jellegzetes eseményeként van feltüntetve: műkedvelői előadás jövedelméből az iskola kis szertár helyiségének 100 P értékben berendezése, 100 P-ért pedig iskolaharmónium vétele (Parasznya), otthon-alapítás (leányok részére is), berendezés, rádió és grammofonvétel (Sajóecseg), 200 P gyűjtése a templomnak villanyvilágítással ellátása céljából (Sajókápolna), templomjavításra 50, legénykari terítőkre 91 P juttatása a templomot megkedvelő s az őszinteség útjára tért ifjuság részéről (Nagyvisnyó), imahét (Ózd), Miklós-esti és márc. 15-iki ünnepély (Szilvásvárad), egyházszeretet (Bántapolcsány).

III. Leánymunka. A 12—21 éves leányok száma: 2331. Ezek közül 1040 tartozott leánykörbe és leányegyletbe. 20 a., 3 l.-e.-ben volt leánykör, 18 a., 1 t.-e.-ben leányegylet. Az idegenbe ment háztartási alkalmazottakat 4 a., 1 l.-e.-ben, az idegenből jötteket 10 e.-ben gondozták. Leányok részére 15 a., 1 l.-e.-ben háztartási, varró-szövő tanfolyamot rendeztek, 7 e.-ben kézimunkázni tanították őket. Bibliai női jellemképeket, evangéliumokat stb. tanulmányoztak. A falusi élettől — mezei munkától 1—2 helytől eltekintve — nem idegenkednek a lányok. Felvilágosítással, buzdítással küzdöttek — ahol szükség volt rá — ez ellen a huzódozás ellen.

A leánymunkában az évnék legörvendetesebb eseménye: műkedvelői előadás jövedelméből grammofonvétel (Felsőnyárad), néhány szép evangéliumi jelenet előadása (Edelény), imahét (Ózd), teaest az ifjusági egyesület segítségével felnőttek részére is (Ziliz), szinelőadás (Disznóshorvát). Jellegzetes esemény (ez általában így is van): a leányoknál a fiukénál nagyobb szorgalom, kitartás az összejövetelek látogatásában és az egyházi munkában (Rudabánya, Szendrőlád), egyházszeretet (Dédes, Bántapolcsány).

Fájdalmas tünetként említi fel egyik jelentés a leány-munkát akadályozó rossz szülei példaadást.

IV. Általános missziói munka. Felnőttek számára 13 e.-ben volt bibliakör, általában a lelkipásztorok vezetésével, 11 e.-ben, 2 sz.-ban háznál végeztek igehirdetést, 50 e.-ben 1295 családlátogatást teljesítettek a lelkipásztorok, s. lelkipásztorok, néhol a presbiterek bevonásával látogatott tanító is, 2 lelkipásztor minden, 2 csaknem minden családot meglátogatott.

Iratterjesztés 45 a.-, 2 t.-, 4 l.-, 1 f.-e.-ben volt. 416 bibliát, 261 énekeskönyvet, 2241 szeretetszövetségi naptárt, 10 Magyar Keresztyének naptárát, 25 Keresztyén Tanítást, sok imakönyvet, Népbarát füzetet helyeztek el. Járatták 16 e.-ben a Ref. Híradót, 10-ben a Ref. Jövőt, járt még a Magyar Presbiter, Örömhír, Ref. Ifjuság. Ajándékoztak keresztelési emlékfüzeteket (Az Uradta), konfirmációi emlékként: bibliát, Heidelbergi Kátét, új házásoknak Nagybarcán a lelkész, Zilizen a lelkész és felesége teljes Bibliát, utóbbi helyen a tanító és felesége énekeskönyvet ajándékozott. A kolportőrök ezenkívül sok iratot, könyvet adtak el.

A szeretetmunkát illetően közlik, hogy rendszeres szegény-gondozást 4 e.-ben folytattak. Az évi segélyezés pénzértéke: 3221.15 P-t tesz ki.

Egyházi élet és misszió fejezetben jelentik, hogy előzetes missziói munkaterv alapján dolgoztak 21 a.-, 1 t.-, 1 l.-e.-ben. Egyházi énekkar 30 e.-ben volt, Kálvinszövetség 3 e.-ben. A nőgyesületi munka megkedveltetésére Sajócecsen ref. női konferenciát rendeztünk. Ezen 16 helyről 280-an jelentek meg. Igét hirdetett: *Tóth János*, esperes, evangélizációs igehirdetést tartott: *Svingor Jenő*, kerületi missziói előadó; előadtak: *Veress Károlyné*, *Gyűlvézi Istvánné*, *Kövér Pálné* (énekelt is), *Sándor Ernőné*, volt S. D. G. titkár; bibliakört vezettek: *Gyűlvézi István*, *Kőrössi István*, *Kövér Pál* (megnyitót is mondott), *Szigethy Ferenc* és *Veress Károly*. Ugyanaznap lelkésznék, tanítónék a lelkészekkel együtt gyülekezeti problémákat beszéltek meg. Bethániáról 4 e. tudósít. Vezetők nem lelkipásztorok. Szektamozgalmat 13 a.-, 1 t.-, 1 l.-e.-ben észleltek, 93 baptistát, 4 bibliakutatót, 33 Jehova-tanút jelentenek.

Egyéb számadatok. Lelkek száma: 34.706 tanya és szárványlakók nélkül. A gyülekezetek 30%-a élt egy alkalommal az urvacsorával. Évi perselypénz 2930.58 P-t tett ki.

Áttérő volt 49, a szórványokban 6 (= 55), kitérő 21, a szórványokban 4 (= 25), vegyes házasságkötés volt 110, javunkra adott reverzális 61, a szórványokban 8 (= 69), kárunkra 39, a szórványokban 9 (= 48).

Lelkészükörök — tudomásom szerint — a Pittypalattya-völgyön kívül munkálkodtak a vámosi körben (utóbbi helyen az ifjúsággal is tartottak bibliai eszmecsere-t, a gyülekezet részére pedig vallásos estét).

V. Általános beszámoló. Nagyon értékes ennek a kísérő jelentésnek a bevezetése. Kívánatos lenne, ha a jövőben még több lelkipásztor mellékelne ilyet.

Ezt a fejezetet azzal az örvendetes hiradással kezdem, hogy az új *varbói* lelkipásztor a missziói munkának szinte minden ágát bevezette gyülekezetébe, melynek hatása alatt főleg a bibliaköri munka és az általa megteremtett asszonyok összetartása következtében a Varbón is ágáló baptisták akciója kezd esődöt mondani a gyülekezet egyrészének kétfelé sántikálása megszűnőben van. A Varbón így talajtvesztő baptisták a szomszédos *Parasznyán* próbálkoztak meg újabb halászföldet keresésével. Am az őrállók, élükön a lelkipásztor résen voltak s az elmélyített bibliárákkal, a szomszédóságukban megtartott házi istentisztelettel ellensúlyozták a baptista mesterkedést. A nekik helyet adó egyháztagot pedig a presbiterek által ismétlődő esetben az urvacsorától eltiltással fenyegették meg. A baptistáknál jóval veszedelmesebb, mert lényegileg keresztyénellenes, kommunista, egyház- és államfelfogató Jehova-tanuk agitációja már sikeresebbnek bizonyult *Nekézsényben*, ahol 8 lelket szakítottak el tőlünk. Annyi haszna azonban — Isteunek a rosszból is jót kihozó kegyelme szerint — ennek is mutatkozik, hogy szentírás olvasásra, ref. öntudatra, egyházunk melletti kiállásra serkenti közömbös egyháztagjainkat. A *nagyvínyói* lelkész a szintén Jehova-tanui által veszélyeztetett gyülekezetében (4 kitérés) aggodalmakat táplál az ottani ifjúsági és r. kat. vallásórai célokra átengedett uradalmi házban folyó K. I. E. munkának jövőjével szemben. *Sajókazinc* a közösségi érzés hiányát panaszolja. Az anyagi problémák annyira elfoglalják a gyülekezeti tagok lelkét ebben a sokrétű gyülekezetben, hogy a lelkiekre nem marad hely. Másokat kritizálnak, de hiányzik belőlük a szent elégedetlenség önmagukkal szemben. A bányász fiuk nem jöhetnek az egyesületbe, a gazda fiuk nem jönnek s az ár a

leányokat is ebbe az irányba ragadja. De van remény is. A gyülekezet tagjai örömmel fogadják a feléjük jó szívetl történő közeledést. Ugy hiszem ezen a ponton fog megtörni a jég a bizalmatlan s valljuk be, hogy a mult miatt méltán bizalmatlan sziveken. *Tardona* a férfiak, fiuk otthonuktól távoli munkája és a nők fonása folytán előállott akadályokat említi fel s utal az egyházközség félreesése következtében még a szomszédcs lelkészekkel való összejövetelnek s így ezek révén várható vérpezsdítésnek nélkülözésére is. Különben *Kövér Pál* és *Orbán József* evangélizációs napokon hirdette itt az igét. Egyesületi otthon lenne kívánatos, mert az iskolába nem szivesen jönnek. *Lak* szerint a katonai behívások, aggasztó idők hatására visszahúzódtak a lelkek. Egy öt év óta tartó gazdasági harc megbontja a falut. A munka a serdültek közt sikeres, a gyermekekkel pedig hálás. *Ládbesenyő* lelkipásztora panaszkodik önző gyülekezetére, melyből szerinte az ezer év előtti régi, szilaj besenyő vér tör ma is elő. Csak a leányokkal való foglalkozást mondja eredményesnek. *Kondó* a bányamunka okozta akadályokról beszél. Az Apostol Elek-féle konfirmációi kátét tapasztalat alapján tanításra alkalmatlannak minősíti. A vas. iskolát látja a leg-sikerrevezetőbbnek. Nagyon vágnak ide a gyermekek. Bizonyos, hogy ez az alapvető munka! *Damak* gyülekezete buzgó, adakozó, de hétköznap nem hajlandó templomba járni. Feleletem: ez sajnos, általánosnak mondható. Ezt van némileg pótolni hivatva a bűnbánati esti istentisztelet. *Martonyi* örömmel számol be oly sok viszály és anyagi baj után a helyzet javulásáról. Nagyobb iskolaterem kellene a missziói tevékenység végzéséhez. *Sajókaza* a szépen haladó munkaágakat sorolja fel. Az ifjuság a mükedvelő előadás jövedelméből 200 P-t adott a templomrenoválásra, 50 P-t az Erdélyért akcióra. A felnöttek is dícséretesen adakoznak: 140 q. búzát a templomjavításra. *Disznóshorvát*on is szépen fejlődik a misszió. Az ifjusággal jó munkát végez *ifj. Tussay János*, s. lelkész. Külön helyiséget bérelnék az ifjak számára s ezt rádióval szerelték fel. Gyülekezeti termet szeretnének építeni. Ennek lelkész adna helyet, az ifjuság pedig kész követ törni, szállítani, napszámot szolgáltatni. Segítség kellene ehhez a nemes eltökéltséghez, pénzbeti támogatás, hogy tervük valóra válhasson. Hüséges pásztori munkáról számol be *Berente* is. Erről a berentei missziói körről szölt jelentés kapcsán emlékezzünk.

VI. Tanyagondozás. Erre nézve hiányos jelentéseket kaptam. A hozzám befutott adatok szerint 3 a.-e.-hoz (ebből csak 2 jelzi a politikai község 8000 kat. h.-at kitevő területét) 74 tanyán lakó ref. tartozik, akik tanyai templom, vagy gyülekezeti ház hiányában bejártak az e. templomába,

A lelkigondozást a lelkipásztorok végzik. A hivek szemmel-tartására, jelentéstételre Hangács tanyagondnokot választott. A hitoktatásra bejárnak a gyermekek az e.-község iskolájába, konfirmációi előkészítésre szintén. Az iratterjesztést is a lelkészek végzik, bekapcsolva a tanyagondnokot is. A helyzettérképek elkészültek.

2 e (1 a., 1 l.-e.) még jelez 4 tanyát, de minden adat nélkül.

VII. Szórványgondozás. 13 a.-, 1 missziói-e. 2 missziói körzet 47 szórványt jelent, melyek közül 41 szórványban 2487 volt a lelkek száma. A szórványok a központtól 1—25 km.-re vannak.

A lelkigondozást a lelkészek, s lelkészek, missziói s. lelkészek hetenkint, kéthetenkint, havonkint tartott vagy évi 1—2 istentisztelettel, látogatással oldották meg. Sajósenyén diakonisszák segítettek a lelkigondozásban. — A hitoktatást a lelkészek segéd-és missziói segédlelkészek, tanítók végzik kéthetenkint 1-szer, hetenként 1—2—3-szor. — Ugyanakkor végzik a konfirmációi oktatást, a közelebb lakók pedig bejárnak az e.-ba. Az előbb említettek elsősorban látogatásaik során az Örömmüzenetet, Ref. Híradót, Szer.-szöv.-i naptárt, Magyar Presbitert, traktátusokat magukkal viszik s kiosztják. — A szórványokba gyalogszerrel, biciklin vagy saját költségükön szerzett fogaton szállnak ki, A legtöbb helyen nincs erre fedezet. Néhol a társulatok jönnek segítségül. — 960 látogatást jelentenek. Lelkészeken (segéd-és missziói segédlelkészek), tanítón, presbitereken kívül a palástos legátus is látogat (Szilvásvárad). — Istentiszteletet az e.-ba történt bejárásán kívül 15 helyről 245-öt, urvacsoaraosztást 12-ből 49-et jelentenek, vas. iskola 5-ben volt. Hozzánk tért 6, 16lünk kitért 4, reverzális javunkra 8, kárunkra 9, családok száma 604, tanköteleseké 401, konfirmandusoké 53. — Vallássérelem volt a bótai tanítónak eljárása, ki Kálvint sötét színben állította be — jelenti a sajtóveleldelel lelkész.. Anyagi hiány, nagy távolság, rossz ut, rossz idő, a tanítók katonai szolgálata s az így bekövetkezett iskolai szünet akadályozták a munkát. — A nyilvántartás elkészültét

mind a 14-en jelentik. — A szórványok gondozására fordítottak az a.-e. pénztárából: 612, a szórványok tagjainak járulékból: 46'10, egyházmegyei kerületi, konventi segélyből: 980, állami, községi segélyből: 375, társulati segélyből: 800 P-t, összesen: 2813'10 P-t. A szórványokban lakó hivek 207 P adót fizettek. Ebben nincs benne az Ózdhoz tartozó szórványok adója, amelyet a missziói központtal együtt fizetnek.

Kérnek: Felsőnyárád missziói s. lelkészt szórványgondozásra. Szilvásvárád segélyt az intenzivebb lelki gondozásra, Disznóshorvát segélyt fuvar kifizetésére, Rakacaszend énekes könyvet és bibliát.

VIII. **Javaslatok.** Missziói bizottságunk javasolja az egyházmegyei közgyűlésnek: 1. Kondón és Nekézsenyben ifjúsági- és leányegyesületi-, Sajókazinecon pedig presbiteri konferencia elrendelését. 2. Lelkészkörönként 1—1 (a sajóvölgyiben annak nagyobb terjedelmére tekintettel 2) iflusági (fiu- és leány), valamint vas. bibliai iskolai körzetgazda beállítását, annál is inkább, mert most már — a kerületi ifjúsági megbízott útján — a kerület is sürgeti a körzetgazdai intézmény bevezetését. 3. A ref. elemi iskolásgyermekkel minden reggel a templomban bibliaolvasással kapcsolatos istentisztelet tartását, téli erős hideg időben pedig az iskolában, szintén lelkészi szolgálattal.

Egyházmegyei közgyűlés a gondosan összeállított és az e. m. missziói életéről behatóan tájékoztató jelentést elfogadja, a javaslatokat határozottá nyilvánítja és körzetgazdákká megválasztja: *Cserhádi Zoltán*, barcikai, *Igály Ferenc*, sajóecsegi, *Kocsiss Béla*, nagyvisnyói, *Molnár Pál*, vadnai, *Orbán József*, borsodi *Salamon Gyula*, disznóshorvati, *Szabó Lajos*, parasznyai, *Szobonya Sándor*, rakacaszendi, *Veress Imre*, damaki lelkészeket és elkötelezi őket, hogy a körzetek missziói tevékenységéről szóló jelentéseiket a missziói előadó útján tegyék meg.

14. Az egyházmegyei tanügyi bizottsági elnöki jelentést *Várady József*, iskolakörlátogató lelkész a következőkben terjeszti elő:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Igaz József, eddigi tanügyi bizottsági elnök — betegségére hivatkozva — ezen tisztségéről lemondott s helyette ideiglenes

minőségben én bizattam meg az esperes ur részéről s szerkesztettem meg a tanügyi bizottsági jelentést.

Ennek megszerkesztése közben különböző gondolatok ragadtak meg, amik közt alázatosságra készítendő volt az, hogy az isteni gondviselés változatlanul örködött azokon a lelkeken és helyeken, akik által és ahol ebben az 1940/41. iskolai évben a népoktatás folyt. Velünk, méltatlanokkal érezte és érezteti Isten a megtartatás kegyelmét és ajándékát akkor, mikor köröskörül rajtunk az elmulás szele zug s hajdani, gyermekmosolytól csillogó békés iskolák helyén fekete romok és üszkök hevernek s mikor a betüvetés mesterségének élő tanító ember az iskola eszményi oltára helyett a rombolás, a pusztítás és az elmulás véres és halálhozó oltára körül kénytelen forgolódni. Ha földrajzilag távolodik is tőlünk ez a rém, mégis messzenyúló karjaival az elmúlt iskolai évben is ki-kiemelt egy-egy tanítótestvért a dobogó kadhétrája mellől és kényszerítette szolgálatára. Bizony néha heteken, sőt hónapokon keresztül csendes és néma volt sok-sok iskolaudvar s a nehezen visszabocsátott tanítónak óriási erőfeszítést kellett tenni, hogy utólérhesse önmagát.

Hovatovább érezhetővé kezd válni a tanítóhiány. Iskoláink közül ugyan még egy sem áll ezidőszerint tanító nélkül, de a hadseregfejlesztés és a visszatért részek emberszükséglete következtében megszűnt az eddig tapasztalt túlszűfolttság s bekövetkezett ez épen akkor, mikor a nagy népi rétegek értelmi színvonalának emelése érdekében az állam óriási áldozatokkal igyekszik megvalósítani a 8 osztályos oktatást. Egyházi lapjainkban egyre több és több pályázat lát napvilágot, melyben megtalálható egy eddig szokatlan klauzula, hogy férfi helyekre nők is pályázhatnak. Amikor a gazdasági élet átállítására igen sok ember kell s ahol a megérdemelt kenyér is nagyobb, félős, hogy lesz-e elég utánpótlás a levegőtlen, szűk ablakos, de egyben muskátlis tornácával békétlehelő s a nemzetnevelés ideális munkáját jelentő tantermek és tanítói lakások felé. Népünknek meg kell jobban becsülni ezután azokat, akikkel szemben ezt a megbecsülést eddig elmulasztotta. Népünk fecskéknek nevezi a falusi, gyakran váltakozó hivatalnokokat, ezek a fecskék hamar otthagynak most az ideiglenes fészket s költözököhetnek napfényes tájakra.

Ezek mellett — az ujnak számító jelenségek mellett — figyelmet kell szentelnünk a mi állandó problémáinkra is. Messzi

szemszögből úgy fest a mi népoktatásunk, mint egy nagyszerűen beállított és elindított s magától járó óra, melyre csak akkor figyelünk fel, ha megáll, közben pedig évenként csak egyszer látogatjuk meg, meggyőződni arról, hogy nem rozsdásodtak-e be a kerekei. Pedig annak az órának érezni kell, hogy mellette van a mester, akinek a szeme ott fekszik minden egyes tengelyen és kereken, mert — csodálatos, de így van — jobban megy akkor az óra. Ezt az állandóan néző szemet hiányolom én a mi népoktatásunkban. A tanügyi bizottságról és az elnökéről csak akkor kapunk életjelt, mikor a körlátogatás előtt egy héttel, vagy jobb esetben 10 nappal megkapjuk tőle a látogatási ukázt. Én lelkészi szolgálatom alatt próbáltam már emlegetni tanító-társaim előtt a tanügyi bizottságot és annak elnökét s jogállását úgy igyekeztem érzékelhetőbbé tenni, hogy az nem más, mint egyházi tanfelügyelet. A valóságban pedig szomorúan tapasztaltam, hogy nincs ilyen. Most, hogy ezt a jegyzőkönyv szerkesztési megbízást kaptam, leporolgattam a különböző jegyzőkönyveket és felvagdalgattam őket s azok egyikében a dunántúli egyházkerület hasonló panaszát látom. A népoktatási felügyelet megvan nálunk, de valahogy sürgősen meg kellene tölteni lélettel, mert hovatovább oda jutunk, hogy az államsegéllyel már most is arányban nem álló világi tanfelügyelet még intenzívebbé válik azzal az indokolással, hogy felügyeletet csak gyakorolni kell valakinek. A tanügyi bizottság feladatköre csak szűk mezőre terjed ki s inkább csak véleményező hivatása van az egyházmegyei gyűlés számára, holott — megítélésem szerint — nagyobb hatáskört kellene számára biztosítani, hogy feladatát jobban betölthesse. A kir. tanfelügyelőség pontosan számon kéri az iskolaszéki elnöktől, ha csak pár napot is késik a befeleléssel, vagy az intézkedéssel. Kinos pontossággal veszik számon a tanmenet és órarend időben való beküldését és szignálják rá a tudomásulvételt. Sokszor az iskolaszéki elnök dilemmában van, hogy ki hát a mi tanügyi hatóságunk, akinek engedelmeskedni kell elsősorban. A tanító a kir. tanfelügyelőségtől jobban tart, mint bárki mástól, mert érzi a felügyeletnek minden rezdülését az iskolai évnék nemesak a végén, hanem egész tartamán. Meggondoltuk mi azt jól, hogy így nem esuszik ki lassan, alig észrevehetőleg kezünkől a népoktatás aktív intézése s csak a jog marad meg, függetlenül attól, hogy a miénk a sok tanítói lakás, tanterem és fundus? Az iskolai ügymenethez szükséges

jóváhagyások mind elmaradnak, mert talán nincs aki felhívja, sürgesse, vagy bekérje azokat. Itt kellene segítségül lenni a tanügyi bizottságnak s gyakran ismétlődő figyelmeztetéseivel nagyot segítene az iskolaszéki elnökök terhén is, mert lehetővé tenné, hogy az utóbbiak sokszor az átkos intézkedési jog helyett a végrehajtói jogot gyakorolnák. Egy ilyen intenzívebbé tett egyházi tanfelügyelet által jobban kézben lennének az iskolák és nagymértékben csökkenne a behivatalnokok közötti surlódás lehetősége.

Tisztelettel jelentem, hogy a szokásos nyári körlátogatás június első felében valamennyi körlátogatói járásban megtörtént. A látogató urak beosztása a következő volt: a szilvásvárad körben: *Kőrössy István* és *Kiss Gyula*; az edelényi körben: *Molnár Pál* és *Nagy Béla*; a boldvai körben: *Salamon Gyula* és *Vályi Béla*; a vadnai körben; *Várady József* és *Urbán József*; a sajaszentpéteri körben: *Nagy Lajos* és *Gööz Pál*; a sajkóközi körben: *Szabó Lajos* és *Gööz Pál*; a szendrői körben: *Kereszturi József* és *Vozáry Elemér*; a kápolnai körben: *Bodnár László* és *Urbán József*.

A tanulmányi eredmény mindenütt megülte a mértéket, még ott is, ahol a tanerő néhány hónapig katonai szolgálatot teljesített, mert vagy behozta a mulasztást, vagy helyettük az alatt az idő alatt a lelkész szorgoskodott. A vallás és énektanítás mindenütt lépést tartott a kivánalmakkal, általában érezhető, hogy iskoláinkban erre fektetik a fősúlyt, ami helyénvaló is, hiszen felekezeti iskolákról van szó s a hit a nemzetfenntartó erőnek is alapja. Mályinkán a lelkész végezte a hitoktatást kitűnő eredménnyel. Nem számítva ide természetesen a községi-, állami- és társulati-, vagy más felekezeti iskolákat, ahol hitoktatók, vagy szintén lelkészek végezték azt. A beérkezett jelentések szerint a hitoktatásról az elmúlt iskolai évben csupán csak Rakacaszenden, Tornaszentjakabon és Debrétén nem történt gondoskodás, pedig itt 25 gyermekről van szó. Jelentésből az tűnik ki, hogy az időjárás volt az oka a mulasztásnak. A szendi lelkész az elmúlt nyárra tervezte a mulasztottak pótlását, Ugyancsak Nagybarcáról a szomszédos telepre járó 3 gyermek nem részesült hitoktatásban. Ki kell emelni még a tardonai községi iskolát, ahol a hitoktatást kitűnő eredménnyel *Hubay Barnáné* szül. *Palumby Irma*, községi tanítónő végezte. Kitűnő

énektanítást végzett a dédesi áll. iskolában *Sümei Lajos*, áll. isk. ig. tanító.

A különböző helyeken észlelt hibákat, javítanivalókat a helyszínen észrevételezték, jóindulatu utmutatásokat és előírásokat adtak.

Berendezés és felszerelés tekintetében igen sok iskola nagy kívánnivalót. A multban talált hiányok e tekintetben vagy nem, vagy csak igen kis mértékben pótolhattak. A felszerelés tökéletesítéséhez szükséges anyagi eszközök mindenütt hiányzanak.

A jelentésekből megállapíthatóan két állami kisegítő tanerő működik egyházmegyénkben: Szilvásváradon: *Indncsi Ilona*, Sajóvámoston: *Smál Éva*, okl. tanítónők.

A nagyvisnyói kántor-tanító katonai szolgálatot teljesített a látogatás alatt, emiatt nem is volt minősíthető, helyettesítése azonban megtörtént *Kocsis Béla*, lelkész, *Vozáry Elemér és neje*, tanítók útján.

A meszesi iskola az államsegélyt elvesztette s így ott a tanítás megszűnt. (20 mindennapi tanköteles ref. gyermek van.) Hogy a látogatóság meggyőződést szerezzen a más iskolába járó ref. növendékek értelmi színvonaláról, rövid kérdezősködést végeztek, mely elszomorító tájékoztatlanságról adott bizonyosságot. Megjegyzi ugyan a látogatóság, hogy ott speciel degeneráltságról lehet szó.

Nagy Lajos, körlátogató hiányolja, hogy a berentei iskolán nincs külső címer, sem felirat. A sajobábonyi iskolai leltár üres, nincs beírva.

Szabó Lajos, körlátogató megjegyzi, hogy a lélekszám összeállítása a legtöbb helyen javításra szorul s portánként összeírva, gondolja a helyes számot elérhetőnek. Szerinte a beiratási díjak sem szedetnek és használatnak fel az előírt rendelkezéseknek megfelelően. Ahol nem küldik be az 50%-át az internátusra, ott, de másutt is a legnagyobb részét dologi kiadásokra fordítják s így az ifj.- és tanítói könyvtárakat a pótlástól fosztják meg. Ugyancsak a leltárak felfektetése tekintetében hiányosságokat észlelt. A különböző rovatok nincsenek pontosan kitöltve. — Felsőbarcikán még mindig fennáll a multban tapasztalt jelenség, hogy 40 tanköteles közül 12 átjár az alsó barcikai állami iskolába. Itt 25 P beiratási díjból csak 4 pengő küldetett el. — Sajókazán *Palcsó Dezső* a vizsgálat idején katonai szolgálatot teljesített s így nem nyert minősítést. — Disznóshorváton a

hatósági orvos a tanterem egészségtelen volta miatt az iskolát bezáratta, így a tanítás a községi iskola tantermében folyt azzal a feltűnő jelenséggel, hogy a ref. iskolába beírt 111 mindennapos tanköteles közül, csak 27 gyermek volt egész évben „tanító kezén“. Itt a beíratási díj 73 P-jéből 13 küldetett el, Rudabányán 56 P beíratási díjből 15 P-t küldtek el. A dövényi iskolánkat mellőzte 11 gyermeket taníttató szülő, akik gyermeküket a kat. iskolába íratták be, ahol a multban nem nyertek a hittanból jegyet s mégis felkerültek a felsőbb osztályokba. Iskolafelügyelői közbelépés kellett ahhoz, hogy a gyermekek ref. hittant tanuljanak és a hittanvizsgán megjelenjenek.

Salamon Gyula, körlátogató jelentése szerint meg kellene akadályozni, hogy a nyomári iskola, ahol különben 32 tanköteles van, az állam kezére jusson teljesen. Az épület még az egyházé, de a tanító már állami és állami felügyelet alatt áll. Az állammal kötött szerződés — tudomása szerint — még nincs ratifikálva. Az átengedés megakadályozását javasolja, már csak annyival is inkább, minthogy a nyomári hívek is el vannak keseredve az átengedés miatt. — A laki iskolát — ahol külön utasítás szerint kellett a vizsgálatnál eljárni, — megvizsgálták ugyan, de a tanító akkor is katonai szolgálatot teljesített. A lelkész nagy erőfeszítéssel igyekezett pótolni a hibákat, ami jó eredménnyel sikerült is neki.

Molnár Pál, körlátogató panaszba teszi, hogy a ládbesenyői iskolát — a lelkész előzetes értesítése folytán — nem tudták meglátogatni. Becsatolja a lelkész értesítését, melyszerint közli körlátogatóval, hogy az iskolában az 1940/41. isk. évben csak 1941. január 21-től április 9-ig volt tanítás a tanítóváltozás és annak katonai szolgálata miatt s kéri, hogy a látogatást mellőzze, mivel még összehívni sem tudná a gyermekeket, mert az egyik a balajti, a másik az itteni kat. iskolába jár. Nem volt ilyenformán megállapítható, hogy a gyermekek részesültek-e vallásoktatásban. — A balajti iskolánál kifogás alá esőnek találja az eredményt s hiányosnak a hittanítást. Ennek okát abban látja, hogy a tanító nem a Konvent által kiadott könyvet adja a gyermekek kezébe, hanem annak nagyon kivonatoltan kiírt hiányos anyagát. A tanító egyéni magaviseleténél is negligáló magatartás nyilvánult meg. A továbbiakban szószerint idézem az idevonatkozó jelentést: „Előre is hangsúlyozni kívánom, hogyha szerény személyünket érintő sérelemről vettünk volna szomorú tudomást s közlegyintéssel intéztük volna el, de mivel

magatartása tulajdonképpen negligálása volt az egyházmegye küldöttségének s annak esetleges elhallgatása esetén, talán több bátorságot vesz magának máskor is a meg nem engedett módon való viselkedésre; ezért szükségesnek tartom jelentésemben e körülménynek megemlítését, hogy ennek alapján illetékes helyről intést kapjon a rendesebb viselkedésre, Sem *Nagy Béla*, abodi tanító, iskolalátogató társam, sem jó magam, nem hogy nem adtunk okot rá a tanító negligáló magatartására, sőt mindvégig a legnagyobbfoku jóindulat és elnézéstől vezetve végeztük vizsgáló látogatásunkat s amikor láttuk a gyenge végeredményt és jóakarattalag kértük *Csontó Bertalan*, tanító urat az odaadóbb munkára, *Veress Károly*, helybeli lelkész ur hallatára nekem azt mondotta, hogy szeretne velem egyszer négy szemközt találkozni, Nagy Béla, kiváló tanítót, ideális lelkületű, mélyen vallásos szívű embert, munkatársamat pedig ugyancsak ott mindnyájunk hallatára, dühvel akként negligálta, hogy megveri majd. Azt hiszem ennyi elég, hogy a nt. Bizottság megadja a kellő dorgálást *Csontó Bertalan*, balajti tanítónak, az iskolalátogatósg, mint hivatalos küldöttséggel szemben tanusított helytelen viselkedéseért“. Eddig tart a szó szerinti idézés. A nt. Egyházmegye böles belátására bizom, az ez ügyben teendő intézkedéseket, melynek kellő szigora kell hogy legyen. — Kiemeli jelentésében az edelényi új tanítónak, *Béky Miklósnak* kiváló működését.

A radostyáni jegyzőkönyvből a törzskönyvi adatok hiányoznak. Varbó 139 P beiratási díjból csak 17:09 P-t küldött be,

Szabad legyen most má t rátérnem a statisztikai kimutatók adatainak felsorolására.

Statisztikai adatok: *Kitűnő* minősítést nyert 24 iskola; *jelest* 19; *jót* 25; *elégségest* 3; *elégtelen* nincs. Idegen iskolák hit-tanításiának minősítése a következő: *kitűnő* 8; *jeles* 4; *jó* 2. Az eredmény a múlt évvel nagyjában azonos.

Az egyházmegye lélekszáma: 35.939. 44-el több, mint a múlt évben. Az 53 egyházközségek közül 44 tart fenn összes ref. tan-köteleseket befogadó-, 4 részben befogadó iskolát, 5 pedig nem tart fenn iskolát. A mindennapos iskolák száma: 48: az általános ismétlő 40; gazdasági ismétlő pedig 5. A mindennapi iskolák közül két osztályu 1; három osztályu 1; négy osztályu 1; hat osztályu 44; hét osztályu 1. Egy tanerős 32; két tanerős 13; három tanerős 3. Részben osztott 18; osztatlan 30. A tanulók létszáma

44 tanteremben 60-an alul van; 16 tanteremben 80-an alul; két tanteremben 100-an alul van.

53 iskolaépületünk van 66 tanteremmel, melyből 9 nem megfelelő, mégpedig: Kápolnán, Ivánkán, Disznóshorvátton, Kelecsényben, Martonyiban, Meszesen, Balajton, Damakon és az egyik edelényiben. Egy új tanterem épült Ózdon, illetve Várkonyban.

Felszerelésüket tekintve hiányos 48. Tanítói lakások száma 58.

Tanítók statisztikája: Működik 53 férfi és 16 nő tanító. Alkalmazásuk szerint ezek közül nem rendes tanító 10. Ezek a mindkét nembeli gyermekeket vegyesen tanítják.

A 6—14 éves ref. tankötelesek száma 5760 volt. (428-al volt kevesebb, mint az előző iskolai évben.) Ebből fiu volt 2931, leány pedig 2828.

A továbbképzős tankötelesek száma 785 fiu és 764 leány, összesen 1549.

A 6—11 éves tankötelesek száma: 2146 fiu és 2064 leány, összesen: 4210. Ezek közül ref. felekezeti iskolába járt 1616 fiu, 1572 leány, összesen: 3188, Állami vagy községi iskolába járt 1066, más felekezeti iskolába pedig 149 gyermek. Iskoláinkba járt 383 más vallású gyermek. A mindennapos gyermekek közül 63-an konfirmáltak.

A nem ref. iskolák ref. vallásoktatásáról 2223/31 P erejéig törént gondoskodás.

Az iskolai év mindenütt rendes időben kezdődött, kivéve Borsodot, Balajtot, Szuhogyot, Szalonnát, Abodot, Vámost, Eceset és a kazinci felsőbb osztályú iskolákat, ahol katonai szolgálat miatt késett a tanév kezdés. 40 iskolában 10 hónapig; 3-ban 9 hónapig; 4-ben 8 hónapig és 1-ben 5 hónapig tartott a tanév. (Ez utóbbi Szalonna.)

Jelentékenyen csökkent a mindennapos iskolamulasztók száma, bár még így is eléggé magas. A 20.339 mulasztott félnapok közül 3200 igazolatlan.

Az ismétlőiskolások közül saját iskoláinkba járt 576 fiu, 586 leány, összesen: 1162 gyermek; más jellegű iskolába járt: 209 fiu, 178 leány, összesen: 387 gyermek. Az ismétlősök közül 474-en konfirmáltak. 18 továbbképzős ismétlőiskolában 10 hónapig, 5-ben 9 hónapig, 14-ben 8 hónapig, 11-ben 8 hónapnál kevesebb ideig tartott a tanév. Ezen iskolákban is a mulasztás az előző

évihez képest szintén csökkent, majdnem a felére. A 3682 mulasztott félnapok közül 677 volt igazolatlan. Az ismétlőiskolával kapcsolatban 15 helyen van ifjusági- és 15 helyen van leányegyesület. Tanulók könyvtára 38 helyen, tanítóké pedig 34 helyen van.

A népoktatás fenntartására az elmúlt isk. évben 172.035 96 P fordítottatott, vagyis c. 10 ezerrel több az elmúlt évinél. Érdekes a megemlítése annak, hogy ez a tizezer pengő kiadási többlet egyházi forrásból származik. Egyházi- és alapítványi jövedelmekből 71.717 41 P; államsegélyből 97.558 15 P; községi, vagy más alaptól 2760 40 P kiadás történt.

Fenti számok mutatják a leghivebben, hogy egyházmegyénk iskolái lépést akarnak tartani a kor követelményeivel s az áldozatokat sem sajnálják, ha azt a nivå fenntartása megköveteli.

A jelentésemnek ezzel a végére értem, Ezekben foglaltam össze a körlátogatói jelentésekben rendelkezésemre álló adatokból egyházmegyénk tanügyi képét, mely ha hiányosnak mutatkozott volna, elnézést kérek érte, ez annak tudható be, hogy a rendelkezésemre álló idő nagyon kevés volt s másirányu, nagymérvű elfoglaltságom még ezt sem engedte egészen kiaknázni.

Hálásan köszönöm jelentésem meghallgatását s Istennek gazdagon kiáradó kegyelmét kérem a tanügy minden pártoló és aktív munkására.

Közgyűlés *Várady József*, h. tanügyi bizottsági elnök jelentését tudomásul veszi s a tanügyi bizottságnak az ahhoz fűzött javaslatai alapján a következő határozatokat hozza:

a) elismerését fejezi ki a kitűnő eredményt felmutató tanítóknak, hitoktatóknak, valamint a katonai szolgálatra bevonult tanítók helyett önként munkát vállalt lelkipásztoroknak;

b) köszönetét fejezi ki *Hubayné, Palumby Irma*, tardonai községi tanítónőnek a községi iskolában végzett kitűnő vallásoktatásért, *Sümei Lajos*, dédesi áll. el. isk. igazgatónak lelkiismeretes énektanításért;

c) a tanügyi bizottsági elnöki tisztségből távozó *Igaz József*, lelkipásztornak hűséges, szorgalmas és odaadó fáradozásáért köszönetét fejezi ki s ugyszintén a

körlátogatói tisztségről az egyház szolgálatából való eltávozás miatt lemondó *Vályi Béla* és *Bálint Endre*, tanítóknak;

d) a lemondás folytán megüresedett tanügyi bizottsági elnöki tisztségre *Várady József*, sajóvámosi lelkész s a lemondás folytán megüresedett két körlátogató tanítói tisztségre *Veres Elek*, sajókazinci és *Szücs Lajos*, felsőnyárádi tanítókat választja meg;

e) *Csontó Bertalan*, tanító ellen a fegyelmi eljárást elrendeli;

f) elkötelezi az iskolaszéki elnököket, hogy a beírási díjakat előírás szerint kezeljék.

14—a) *Göőz Pál*, e. m. tanítóegyesületi elnök, a tanügyi bizottsági elnöki jelentéssel kapcsolatban indítványozza, hogy az egyházmegye annak biztosítására, hogy a tanítók ne hagyják el egyházi iskoláinkat a maga hatáskörében is tegye meg a szükséges lépéseket arra nézve, hogy kántori javadalmak a tanítóitól elválasztassanak, miáltal a javadalom lényegesen növekedne.

Egyházmegyei közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadja.

15. Olvastatik az egyházmegyei lelkészértekezlet 1941. évi június hó 26-án tartott gyűlésének jegyzőkönyve. A gyűlésen *Benkő Barna*, varbói lelkész tartott bevezető áhitatot, majd *Gyűlvérsi István*, értekezleti elnök megnyitó beszédében rámutatott anyagi és lelki természetű sebeinkre s hangoztatta az orvoslás hulaszthatatlanságát. Értekezlet lelkészi szolgálatuk 25. éves évfordulója alkalmából melegen köszöntette *Veress Károly* és *Svingor Jenő*, lelkészeket. *Csorba Zoltán*, miskolci gimn. tanár a tehetség kutatásról és annak fontosságáról nyújtott tájékoztatást. *Tóth János*, esperes a most kialakuló új világról s abban a református lelkész helyzetéről és feladatairól tartott értékes előadást. Előadásával kapcsolatos tárgykörből *Kövér Pál* tartotta meg iránytmutató értekezését. „Az új világhelyzet mennyiben érinti egyházunk nemzeti misszióját?” címen.

Svingor Jenő a Ján. ev. 15. r. 9. verse alapján a lelképásztorról, mint tanítványi eszményről szólott. *Dr. Komjáthy Aladárnak* az ORLÉ segélypénztár megvalósítását javasoló dolgozata olvastatott fel, melyhez a a kivített ismertette *Egerházy Lajos*, ORJÓ igazgató szólt hozzá, értekezlet azonban a terv megvalósítását nem találta időszerűnek. Végül *Molnár Pál* a magunk közötti evangélizáció fontosságát hangsúlyozta: „Lelkipásztorok és Papok.” c. előadásában.

Lelkészerterkezetlet indítványt nem terjesztett a közgyűlés elé.

Közgyűlés a lelkészerterkezetlet jelentését tudomásul veszi.

16. Az egyházmegyei számvevőszék beterjeszti az egyházmegyei pénztár felülvizsgálásáról felvett következő jegyzőkönyvet:

Jegyzőkönyv.

Készült Boldván 1941. évi május hó 6-án a Felsőborsodi Ref. Egyházmegye számvevőszékének az egyházmegyei pénztári számadások megvizsgálása tárgyában.

Jelen voltak: *Tóth János*, esperes, *Bónis Aladár*, e. m. gondnok, *Lenkey Gyula*, számvevőszéki tag, *Harsányi Géza*, e. m. ügyész és *Kőrössy István*, e. m. dékán, számvevőszéki tagok. — A jegyzőkönyvvezető: *Lenkey Gyula*.

1. Számvevőszék felhívására e. m. dékán rendelkezésre bocsátotta a közigazgatási pénztár naplóit és az erre vonatkozó összes okmányokat, ezeket tételenként a mai napig megvizsgálván, a bizottság teljesen rendben találta és megállapította, hogy: 32.273 P 54 fillér bevételi összeggel szemben 30.003 P 11 fillér kiadási jelentkezett,

pénztári maradvány tehát: 2270 P 43 fill., amely összegből 1946 P 35 f az 1940. december 21-én kelt legutolsó postatakarékpénztári 16.814/66. számú számlakivonat tanúsága szerint a postatakarékpénztárban kezeltetik, 324 P 08 f pedig a pénztárban készpénzben hiánytalanul megtalálhattott.

2. Egyházmegyei számvevőszék a vizsgálat alapján:

a) utasítja e. m. ügyészt arra, hogy azon adósokkal szemben — akik a jelentés tartalma szerint az esedékessé vált, sőt perszített kamatköveteléseket nem rendezték, — a további végrehajtási eljárást a legszigorubban folytassa;

b) a betétek kamatát 3%, a kihelyezett tőkék után 6·5%-ban állapítja meg;

c) a sajkókazinczi egyház kérelmére határozza, hogy az 1200 P tőketartozása után az 1940. dec. 31-én fennálló 252 P kamathátralékot 1941. január 1-ével tőkésíti és az így előálló 1452 P tartozás kiegyenlítésére az egyházmegye pénztárában elhelyezett lelkészi terrágium alapból ezen összeget folyósítja; és kötelezi a sajkókazinczi egyházat ezen összegnek 3% kamataival együtt a terrágium-alapnak való visszatérítésére. — A terrágium-

alapból kölesönvett fenti összegről presbitérium egy új kötelezvényt állítson ki 1941. január 1-i kelettel.

3. Végül javasolja a számvevőszék, hogy a dékának — fenntartással és a végzett munkáért elismerését nyilvánítva, — felmentvényt adjon meg és a számadást hagyja jóvá.

Jegyzőkönyv felolvastatván, aláíratott.

Kmf.

Bónis Aladár

e. m. gondnok.

Harsányi Géza

e. m. ügyész.

Tóth János

esperes.

Lenkey Gyula

e. m. tanácsbíró, jegyzőkönyvvezető.

Kőrössy István.

e. m. dékán.

Egyházmegyei közgyűlés a számvevőszék jelentését tudomásulvéve elfogadja.

17. Az Orsz. Közalapi- és Lelkészi Nyugdíjintézeti egyházmegyei pénzkezelő a következő jelentést terjeszti a közgyűlés elé:

Nagytisztelű Egyházmegyei Közgyűlés!

Mint az országos közalap- és lelkeszi nyugdíjintézet egyházmegyei pénzkezelője az 1940. évre vonatkozó jelentésemet van szerencsém előterjeszteni:

I. Országos közalap.

A) Kirovás.

1. Hátrálék az 1939, évről	249 P 94 f
2. 1940. évi kirovás egyházmegyénk 34.571 lélekszáma után	2765 P 68 f
3. Késedelmi kamat	26 P 42 f
4. Reform. és Gusztáv A. perselypénz	56 P 20 f
Kirovás főösszege	3098 P 24 f

B) Bevételezés.

1. A lélekszám utáni kirovásból hátrálék és f. évi	2915 P 92 f
2. Késedelmi kamatokból és perselypénzekből	82 P 62 f
Bevételezés főösszege	2998 P 54 f

A Magyar Földhitelintézethez beküldetett.

C) Hátrálék.

1. Az 1940. év végén mutatkozó összes hátrálék	99 P 70 f
--	-----------

II. Lelelkészi nyugdíjintézet.

A) Kirovás.

a) Az 1939. évről hátrálék.

1. Lelkészek belépési járuléka, évi tagdíja	9880 P 31 f
2. Egyházak fenntartói járuléka	1849 P 78 f

Az 1939. évről hátrálék összesen 11.730 P 09 f

b) Az 1940. évi kirovás.

1. Lelkészek belépési járuléka és évi tagdíja	19.111 P 62 f
2. Egyházak fenntartói járuléka	10.098 P 05 f
3. Pótelőírás és késedelmi kamatok	159 P 70 f
4. Virágvasárnapi perselypénz	39 P 40 f

Az 1940. évi kirovás összesen 29.408 P 77 f

Hozzáadva az 1939. évi hátrálék 11.730 P 09 f

Kirovás főösszege 41.138 P 86 f

B) Bevételezés.

1. Lelkészektől belépési járulék és évi tagdíj	17.793 P 04 f
2. Egyházaktól fenntartói járulék	9570 P 91 f
3. Késedelmi kamatokból	590 P 06 f
4. Virágvasárnapi perselypénz	39 P 40 f

Bevételezés főösszege 27.993 P 41 f

A Magyar Földhitelintézethez beküldetett.

C) Hátrálék.

1. Lelkészek belépési járuléka és évi tagdíja	10.707 P 43 f
2. Egyházak fenntartói járuléka	2438 P 02 f

Hátrálék főösszege 13.145. P 45 f

Mindkétrendbeli számadást, úgy az egyházmegyei, mint az Országos Végrehajtó Bizottság rendbenlevőnek találta s jóváhagyólag megerősítette.

Mély tisztelettel maradtam a nagytiszteletű közgyűlésnek

alázatos szolgája

Boldva, 1941. szeptember 2.

Kőrössy István

ref. lelkész, közalapi- és nyugdíjintézeti e. m. pénzkészítő.

Egyházmegyei közgyűlés a jelentést jóváhagyja és elfogadja.

18 *Kőrössi István*, e. m. dékán az egyházmegye 1942. évi következő költségelirányzatát terjeszti be:

Sor- szám	A) SZÜKSÉGLET	Összeg	
		pengő	fillér
1	Esperes fizetése az egyházmegye pénztárából	860	—
2	„ irodai átalánya	60	—
3	Egyházmegyei főjegyző (lelkészi) fizetése	100	—
4	„ aljegyző („) „	25	—
5	„ ügyész	100	—
6	„ dékán nyugdíjint. és közalapi pénzkezelő fiz.	360	—
7	„ „ irodai átalánya	25	—
8	„ 2 számvevő fizetése á 50 P	100	—
9	„ belmissziói előadó fizetése	25	—
10	„ 2 missziói s. lelkész „ Berente 150 P, Sajóvelezd 480 P	630	—
11	„ tanügyi biz. elnök „	25	—
12	„ levéltáros (esperesi káplán) fizetése	80	—
13	„ közgyűlések és tanácsulések	600	—
14	„ hivatalos kiszállások	300	—
15	„ nyomtatványok ,	150	—
16	„ portóköltések (megtérítetlen)	200	—
17	Tanítóegyleti járandóságok	350	—
18	Tűzbiztosítási díjak az egyházak után	1112	43
19	Paróchiális könyvtárra (egyházkerületi pénztárba)	490	—
20	Kulturadó (egyházkerületi pénztárba)	693	15
21	Közigazgatási tárra „ „	384	20
22	Közhirdetésre „ „	49	—
23	Nem adósegélyes egyházak } helyett előlegezve: { ker. jegyzőkönyv á 5 P konventi költség á 20 P belmissziói utmutató á 350 P	114	—
24	Sárospataki Ref. Lapokra pótdíj	80	—
25	Orsz. Szeretetszövetség IX. évi tagdíja	25	—
26	Kálvineumoknak	550	—
27	ORLE és ORJÓ tagdíjak	416	—
28	Lelkészek temetkezési biztosítási díja	1080	—
29	Bethesda kórháznak	100	—
30	Britt- és külföldi bibliatársulatnak	25	—
31	Kamat az idegen tőkék után	120	—
32	Jótékonycélokra	300	—
33	Előre nem láthatókra	200	—
Átvitel :		9728	78

Sor- szám	A) SZÜKSÉGLET	Összeg	
		pengő	fillér
	Áthozat:	9728	78
34	Tehetségkutató akcióra	200	—
35	Kötelezvényekre kihelyezhető kölcsön	1000	—
36	Egyházmegyei jegyzőkönyvek nyomtatása	300	—
	Egyenleg, remélhető pénztári maradvány	2392	85
	Szükséglet összesen:	13.621	63
	B) FEDEZET		
1	Készpénz, pénztári maradvány az 1941. évről	1000	—
2	Kamatokból (1942. évi)	1290	—
3	Kamathátrálékokból	300	—
4	Bírósági kiszállási előlegezett díjakból	150	—
5	Bíróság által megállapított költségek	500	—
6	Államsegélyek (egyházkerületi pénztár útján)	1680	—
7	Egyházmegyei nyomtatványok és portók	150	—
8	Kulturadóból egyházaktól	1239	—
9	Szóránymisszióra „	372	—
10	Tűzbiztosítási díj „	1112	43
11	Közhirdetés „	49	—
12	Közigazgatási tárra egyházaktól	384	20
13	Paróchiális könyvtárra „	490	—
14	Kálvineumokra egyházak, lelkészek, tanítóktól	550	—
15	Sárospataki Ref. Lapokra pótdíj	98	—
16	ORLE és ORJÓ tagdíjakból	416	—
17	Lelkészek temetkezési biztosítás díja	1080	—
18	Bethesda kórházra egyházak és lelkészek	97	—
19	Britt- és külföldi bibliatársulatnak	25	—
20	Tanítóegyleti járandóságok	350	—
21	Nem adósegélyes 4 egyháztól	114	—
22	Tehetségkutató akcióra	175	—
23	Visszafizetett kölcsönökből	2000	—
	Fedezet összesen:	13.621	63

Kelt Boldva, 1941. szeptember 2.

Kőrössy István
e. m. dékán.Közgyűlés az 1942. évi egyházmegyei költségelő-
rányzatot jóváhagyja s elfogadja.

19. Tanítói beerősítések:

a) *Danyi Dezsőné*, szül. *Hajdu Katalin*, ki az ózdi missziói egyházban kiségitő tanítónőként működött s e helyre helyettes tanítónőként megválasztatott, állásába való beerősítését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés *Danyi Dezsőné, Hajdu Katalint* helyettes tanítónői állásába beerősíti és tőle az esküt kiveszi.

b) *Demeter József* Teresztenyéről a ládbesenyői egyházközségbe rendes kántor-tanítóként megválasztván, ez állásába való beerősítését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés *Demeter Józsefet* a ládbesenyői rendes kántor-tanítói állásába beerősíti.

c) *Földessy László* Felsőcécéről a hangácsi egyházközségbe rendes kántor-tanítóként megválasztván, ez állásába való beerősítését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés *Földessy Lászlót* a hangácsi rendes kántor-tanítói állásába beerősíti.

d) *Héczey Bertalan* Sajóvelezdről a bánhorvátai egyházközségbe megválasztott rendes kántor-tanító állásába való beerősítését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés *Héczey Bertalant* a bánhorvátai rendes kántor-tanítói állásába beerősíti.

e) *Kiss László*, lelkész-tanító a szuhogyi egyházközségbe helyettes tanítóként megválasztván, ez állásába való beerősítését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés *Kiss László*, lelkész-tanítót szuhogyi helyettes tanítói állásába beerősíti s tőle az esküt kiveszi.

f) *Kovács István*, a szalonnai egyházközségben működő segélydijas kántor-tanító ez egyházközségbe helyettes kántor-tanítóként megválasztván, ez állásába való beerősítését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés *Kovács Istvánt* a szalonnai helyettes kántor-tanítói állásába beerősíti s tőle az esküt kiveszi.

g) *Tamás Gyula* Szalócziáról a sajóvelezdi egyházközségbe rendes kántor-tanítóként megválasztván, ez állásába való beerősítését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés *Tamás Gyulát* a sajóvelezdi rendes kántor-tanítói állásába beerősíti.

h) *Vadnay József* Kondórol a felsőkelecsényi egyházközségbe rendes kántor-tanítóként megválasztván, ez állásába való beerősítését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés *Vadnay Józsefet* a felsőkelecsényi rendes kántor-tanítói állásába beerősíti.

i) *Vincze István*, Kánóból a rudabányai egyházközségbe helyettes kántor-tanítóként megválasztott tanító, ez állásába való beerősítését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés *Vincze Istvánt* a rudabányai helyettes kántor-tanítói állásába beerősíti s tőle az esküt kiveszi.

j) *Kohányi Gyula* Hajdusámsomból a kondói egyházközségbe helyettes kántor-tanítóként megválasztván, ez állásába való beerősítését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés *Kohányi Gyulát* a kondói helyettes kántor-tanítói állásába beerősíti és elkötelezi a kántori oklevél kétéven belüli megszerzésére s hitvesének a református egyházba való áttérésre.

k) *Béky Miklós* Gagybátorból az edelényi egyházközségbe rendes kántor-tanítóként megválasztván, ez állásába való beerősítését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés *Béky Miklóst* az edelényi rendes kántor-tanítói állásába beerősíti.

20. A mai nehéz gazdasági helyzettel kapcsolatos, egyre fokozódó áremelkedések következtében elkerülhetetlenné vált az egyházi gyűlések és kiküldetések költségeinek fedezésére szolgáló napi és ellátási díjak, valamint az irodai általánnyok mérsékelt összegben való felemelése,

ennek megfelelőleg egyházmegyei közgyűlés a multban megállapított napi és ellátási díjakat, valamint az irodai általánnyokat a következő összegekre emeli fel: egyházmegyei közgyűlési és lelkészértekezleti napidíj 8—8 P, tanítóértekezleti napidíj 5 P és a tényleges utiköltség. Egyházlátogatók napidíja 8—8 P; iskolalátogatóké: egy tanerős iskolánál 4—4 P, két és többtanerősnél 5—5 P. Egyházmegyei brósági tárgyalás és kiszállás napidíja

10—10 P és a felmerült utiköltség. Egyházlátogatók ellátási díja 18 P, az iskolalátogatók ellátása 9 P. Lelkeszi irodai általány 10 P. Esperesi irodai általány 100 P. Az egyház és iskolalátogatásnál — mivel a tovább szállításról az egyházak tartoznak gondoskodni, — utiköltség nem számítható fel.

A felemlés a bíróságiak kivételével 1942. évi január 1-ével lép érvénybe.

21. *Józsa István*, missziói s. lelkész betérjeszti a berentei missziói körzetben: Berentén kívül Herbólyán, Szuhakállón, Kurittyán-telepen, Kurittyán-falun és Jákfalván 1940. október 1-től 1941. június 30-ig végzett munkájáról szóló jelentését. Berentén vas. bibliaiskolát, ifjúsági- és leányegyesületet vezetett, konfirmandusokat előkészített, házi istentiszteleteket tartott október 31-től pünkösdig minden héten, minden ref. családot meglátogatott, lapokat, iratokat, szeretetszöv-i naptárt terjesztett. A katonai szolgálatra több ízben bevonult tanítók távolléte folytán előállott iskolai szünet miatt Berentén tanított, a szórványokban viszont nehezebb volt a gyermekeket összeszedni vallás-órára; ezenkívül 1940. november 25-től 1941. február 13-ig tartó súlyos lábfájása, a népszámlálás is akadályozta munkáját. Mindemellett a szórványokban 74 elemi iskolás növendéknek tanított vallást, igyekezett az ismétlőiskolásokat is összegyűjteni, ami szokatlan volta ellenére Kurittyán-telepen sikerült. 11 konfirmandust készített elő, családokat látogatott, zsolnárokat, szeretetszöv-i naptárt, traktátusokat, az „Örömhír“ c. vallásos gyermeklapot terjesztette az Örömmüzeneten kívül. Jákfalván vallásos estét tartott, Szuhakállón betegnek urvacsorát osztott.

Péter József, missziói s. lelkész betérjeszti a sajóvölezdi missziói körben 1940. október 1-től 1941. szeptember 1-ig végzett munkájáról szóló jelentését. *Királdbányán* — ahol sok bányász-gyermek imádság és vallásos légkör nélkül nő fel, — az elemi iskolásoknak vallást tanított. A vonatkorlátozás miatt szükreszabott idejét heti kétszeri kiszállással, jó időben kibiciklizéssel pótolta. Családokat látogatott. Minden harmadik vasárnap istentiszteletet tartott. 4 gyermeket konfirmációra készített elő. Felemlíti, hogy az eddig gyülekezeti teremnek használt helyiséget ismét barakká akarják átalakítani. Intézkedést kér ez ügyben. *Bótán* 8 gyermeknek tanított vallást kéthetenként egy egész délután, vezetett vas. iskolát. Lehetőség szerint istentiszteletet tartott, urvacsorát osztott, bár az itt lakók szívesen jöttek az 5 km.-re levő sáti istentiszteletre is. A r. kat. egyház vezetői itt nagyon támadják a ref.-okat, Kálvin tekintélyét. *Upponyban* még inkább érvényesül a ref. ellenes mozgalom, annyira, hogy egy tiszta ref. cipéscsaládnak, amiért a gyermekét háznál a ref. lelkész keresztelte meg, a bojkott miatt el kellett költöznie. Egy vegyes vallású családban tanította a konfirmandust, de nem tudta

megkonfirmálni. *Sátán* egy növendéknek vallást tanított, a csaknem kizárólag intelligens emberekből álló buzgó kis gyülekezetnek 3 hetenkint, családonkint felváltva istentiszteletet tartott, urvacsorát is osztott itt. A vonathiány miatt 1—1 alkalommal 1¹/₂ napot töltött Sátán. — Mindenütt terjesztett iratokat: Ref. Híradót, traktátusokat a Magyar Presbiteren és Örömmüzeneten kívül.

Egyházmegyei közgyűlés úgy *Józsa István*, mint *Péter József*, missziói segédlelkészek jó munkájáról szóló jelentését, mely szerint fáradságot nem sajnálva igyekeztek Krisztushoz és ref. egyházunkhoz közelebb hozni a szétszórt és pásztor nélküli juhakat, bárányokat, örömmel és megelégedéssel veszi tudomásul.

22. *Czakó Pál*, berentei egyháztag panaszt ad be aziránt, hogy Berentén egy új italmérést nyitottak, amely olyan közel van egy templomhoz, mint az iskolához, hogy a templombajárókat botránkoztatja, az iskolásgyermekekre pedig erkölcsrontó hatása lehet. Kéri ez ügyben a szükséges intézkedések megtételét.

Egyházmegyei közgyűlés a panaszos kérelmét, tekintettel arra, hogy ez az ügy már befejezett, — mivel abban az illetékes minisztérium végérvényesen döntött, — tárgytalannak tekinti. Ellenben mert közgyűlés a maga részéről is helyteleníti és meg nem engedhetőnek tartja templom és iskola közelében a nyílt italmérés engedélyezését, mivel az abban folyó mulatozás — amely különösen falun — minden jó érzést sértő tivornyává szokott fajulni, az Isten házáat látogatókat megbotránkoztatást váltja ki, az iskolás növendékek lelkét pedig egyenesen megmételtyezi. Ezért megkeresi a m. kir. miskolci Pénzügyigazgatóságot, azzal a kéréssel, hogy az italmérések engedélyezésénél a jövőben szigorúan tartsa be az idevonatkozó törvény rendelkezéseit és a törvény által megállapított távolságon belüli italmérés megnyitásához az engedély megadását ne tegye az egyes egyházak vezetőségének hozzájárulásától függővé, mert azok rendszerint előzetes ráhatás alapján adják beleegyezésüket, míg a törvény betartása esetén, ilyen irányu megkereséstől mentek maradnak.

23. Targyaltatik az ózdi missziói egyházközség kérelme, melyben a III. kerületi elemi iskolájában a harmadik számú tanítói állás megszervezéséhez presbiteri- és közgyűlési jegyzőkönyvek melléklésével kér egyházmegyei engedélyt.

Egyházmegyei közgyűlés az ózdi missziói egyházközség iskolafejlesztési munkáját örömmel látja és a III-ik tanítói állás megszervezéséhez az engedélyt megadja.

24. Olvastatik a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség indítványa, melyben kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy a nagypéntek törvényhozásunk által hivatalosan kötelező és fizetési ünnepnappá nyilvánítása iránt foglaljon állást és ilyen értelmű felterjesztést tegyen az Egyházkerülethez.

Egyházmegyei közgyűlés a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség ez indítványát meleg pártfogással terjeszti fel az Egyházkerületi közgyűléshez.

25. Az alacskai, disznóhorváti, hegymegi, kondói rudabányai és sajececegi lelkészek kéri, hogy a számonkérőszék által a gondnoki számadásoknak a megállapított időre való el nem készítése miatt rájuk és gondnokaikra kirótt 20 P büntetéspénz megfizetése alól mentesítsenek. Mindannyian elfogadhatóan indokolják a késedelmet. A hegymegi lelkész arra hivatkozik, hogy a gondnok többszöri felszólítása dacára sem vitte fel naplóját, sem pedig a nyugtákat és őt egyenesen megakadályozta a számadásnak rendes időben való összeállításában.

Közgyűlés a nevezett lelkészek indokait elfogadva, őket és gondnokaikat a rájuk kiszabott büntetéspénz megfizetésétől ezuttal mentesíti, kivéve a hegymegi egyház gondnokát, aki nemtörődömségével maga gátolta meg a lelkészt is a számadásnak idejében való elkészítésében, ezért *Szalontai Albert*, gondnokot 10 P megfizetésére kötelezi.

26. Az Egyetemes Konvent a f. évi május hó 6—8. napjain tartott ülésének 117. szám alatti határozatában — missziói bizottsága által — a szeretetmunka egységesítésére készített javaslatait küldi le véleményadás végett.

A részleteiben is ismertetett javaslatokat egyházmegyei közgyűlésünk a maga részéről is helyesli és megvalósítását célszerűnek látja.

27. Az ORSZ. ügyvezető igazgatója azt kéri, hogy a diakónusok által házról-házra való gyűjtés helyett — az Esperesünk által javasolt — lélekszám szerinti legalább 3 filléres adományt, az egyházmegyei pénztár gyűjtse össze és egy összegben küldje be a Szeretetszövetség pénztárába.

Egyházmegyei közgyűlés a maga részéről is helyesebbnek és célravezetőbbnek találja a Szeretetszövetség részére gyűjtött adományoknak a javasolt módon való beküldését, annyival is inkább, mivel a diakónusok — mert előre megállapított beosztásnak megfelelően végzik az adományok gyűjtését, — nem mindig abban az időszakban jelennek meg egy-egy gyülekezetben, amikor a gyűjtés megfelelő eredménnyel járhat. Ezért felhívja az egyházak presbitériumait, hogy a Szeretetszövetség részére az adományoknak összeggyűjtéséről a maga hatáskörében az általa legmegfelelőbbnek látott módon gondoskodják s a begyűlt adományt — melynek a lélekszám szerinti legalább 3 filléres összegéért a presbitérium felelős, — az egyházlátogatóság által beszedendő járulékokkal együtt fizesse be az egyházmegye pénztárába.

28. *Kiss Ferencz*, professzor, mint az ORSZ. igazgatója Esperes urhoz küldött levelében előadja azt a közismert tényt, hogy az Őrszentmiklósi intézeteket — ahol az özv. lelkésznek a legteljesebb szeretetben gondoztatnak ezentul is — átvette az ORSZ. Tájékoztatásul írja, hogy a volt Szociális missz. Testvéreket képző intézetben gyülekezeti női munkásokat kívánnak képezni gyülekezeti evangélizáció és szeretetszövetségi intézmények vezetésére. A hivatásos jelöltek 60 P havi ellátási díjának felét az ORSZ. magára vállalta. Akik csupán résztvesznek a tanfolyamon, teljes díjat fizetnek. Ajánlatosnak tartja, ha a gyülekezetek a maguk kebeléből a saját céljaikra képeztetnek ki leányaik közül egyet-kettőt s vállalnak érte a havi 30 P megfizetését. A tanfolyam kétéves.

Egyházmegyei közgyűlés örömmel értesül az ORSZ. eme újabb munkamezőt felölelő s anyaszentegyházunkat még hivebben szolgálni akaró lépéséről. Az ORSZ. igazgatója kérelmével kapcsolatban kimondja, hogy minden gyülekezetben kihirdetendő a tanfolyamra való jelentkezés és a lelkészek nyujtsanak felvilágosítást e szép hivatásról. S abban az esetben, ha egyházmegyénkből e tanfolyamra jelentkezne valaki, annak tanfolyami költsége

fedezéséhez hozzájárul. Ettől eltekintve egyházmegyei közgyűlés felkéri a lelkészeket, hogy az ORSZ. eme új munkamezőt felölelő munkájának sikere érdekében ezután még hathatósabban támogassák gyülekezettükben a Szeretetszövetség céljára való gyűjtést.

29. Az ORPSZ. főtítkára a szövetségi tagdíjakkal hátralékban levő egyházak presbitereinek a tartozását kimutatásban azzal a kéréssel küldte meg az esperesi hivatalnak, hogy a több évi tartozást valami jelképes összeggel váltsák meg az egyházak presbiterei, a jövőben pedig az évi tagdíjakkal az év végére el kell számolni.

Közgyűlés az előterjesztett kérelemmel kapcsolatban felhívja azoknak az egyháznak a presbitériumait, ahol a hátralékok megváltására még nem történt intézkedés, ott azt minél előbb tegyék meg és a megváltási összeget illetékes helyre juttassák el. A jövőben pedig minden év végére küldjék be a tagdíjakat az ORPSZ. pénztárába.

30. Az abodi missziói leányegyház a missziói segély felemelése iránti kérelmét terjeszti be azzal az indoklással, hogy az egyház semmiféle ingatlannal nem rendelkezik; összegyűjtött kis tőke-vagyona a világháború után elértéktelenedett. Pedig ez a tőke a tanítói fizetést emelte. A segély felemelésére azért lenne szükség, mert a tanító fizetése csekély s ha kérésük nem talál meghallgatásra, az esetleg a tanító elmenetelét vonja maga után, amikor 14 tanköteles gyermekhez más tanítót nem kapnak, mert elveszik az államsegélyt s a gyermekek elvesznek a gör. kat. iskolában.

Egyházmegyei közgyűlés a komoly helyzettel indokolt kérelmet pártfogólag terjeszti fel az Egyházkerületre.

31. Az abodi leányegyház az iskola és tanítói lakás renoválására segély kiutalását kérelmezi. Kérelmében eseteli az egyház nagyon nehéz helyzetét. Az iskola és a tanítói lakás roskadozó állapotban van. Az egyház tagjainak a templom újjáépítéséből még mindig hátralékaik vannak, így önerejükből az újabb terhek viselésére képtelenek. A renoválás kérdése mintegy 10 év óta húzódik. A tanító ez idő óta várja, hogy a már lakhatatlan épületet rendbehozzák. Segítség hiányában az iskola és a tanítói lakás teljesen elpusztul s vele a gyülekezet is könnyen felbomlik és a csekély lélekszámú leányegyház beleolvad a katolikus tengerbe.

Egyházmegyei közgyűlés a maga részéről a kérelemnek helyt ad és anyagi erejéhez mérten az egyházmegye pénztárából 100 P segélyt utal ki az abodi leányegyház részére.

Egyben utasítja az egyház presbiteriumát, hogy az építkezéshez az államsegély megszerzése iránt tegye meg a lépéseket és kövessenek el minden lehetőt az épületek kirenoválására, hogy e kis leányegyház léte továbbra is biztosított legyen.

32. A rakacszendi egyház a lelkeszi javadalomhoz tartozó istálló épület renoválási költségeihez az egyházmegye pénztárából 300 P segély kiutalását kérelmezi, azzal az indoklással, hogy a szükséges költségeket a rendes évi terheken felül az egyház tagjai viselni már nem bírják és önerejükből a renoválást elvégeztetni nem tudják s ha anyagi segítséget nem kapnak, az istálló teljesen össze fog dűlni.

Egyházmegyei közgyűlés a kérelmet nem teljesítheti, mivel az egyházmegye pénztára sem rendelkezik segélyezésre megfelelő összeggel.

33. A nagybarcai egyházközség 4000 P, a hegymegi egyház 500 P, a kondói egyház 214 P egyszersmindenkori közalapi segélyt kérnek építkezésből fennmaradt adóságaiak törlesztésére az Egyetemes Konventtől.

Egyházmegyei közgyűlés ismerve mindhárom egyházközség nehéz anyagi helyzetét, segélykérvényüket pártfogólag terjeszti fel az Egyházkerületre.

34. A szendrőládi egyház a Gusztáv Adolf-alapítvány evangélikumi egyesület központi elnökségétől templomának és más egyházi épületeinek renoválási költségeihez 4000 P segély kiutalását kérelmezi. Kérelmét a szabályszerű kérdőíven eszközöli.

Egyházmegyei közgyűlés, miután a szendrőládi kis lélekszámú egyház nagyon nehéz anyagi viszonyok között él és a segélyre valóban rá van szorulva, a kérelmet pártfogólag terjeszti fel az Egyházkerület elé.

35. Tárgyaltatik *Felméry Albert*, sajobábonyi lelkész beadványa, melyben eladja, hogy 1939. évi őszi e. m. közgyűlés a lelkészlakásba való villanyvilágítási hálózat bevezetésének költségét, 168 P összegben,

az egyházközség pénztárára háritotta. Még akkor lámpákkal nem lett ellátva a lakás arra számítva, hogy az előbbi szolgálati helyéről hozott lámpatestek jók lesznek s elég akkor felszerelni, amikor az áram bekapcsolatik. Az áramot csak ez év májusában kapcsolták be, a lámpatestek azonban a mai követelményeknek nem feleltek meg s így 9 új lámpatestet, egészen egyszerű, pléhtányéros kivitelben szereltek be s ennek összege 250 P-re emelte a 168 P beszerelési költséget. Kéri kimondani, hogy a 168 P-ön felüli beszerelési összeget is, tehát az egész 250 P-t a sajobábonyi egyház tartozzék fizetni.

Egyházmegyei közgyűlés *Felméry Albert*, sajobábonyi lelkész beadványát azzal adja vissza, hogy eme költségek megfizetését először kérje a sajobábonyi presbitériumtól.

36. Egyházlátogatói körök beosztása:

1. Szilvási körbe: *Tóth János*, esperes.
2. Vadnai körbe: *Kövér Pál*.
3. Sajókazai körbe: *Lenkey Gyula*.
4. Sajószentpéteri körbe: *Hubay Mihály*.
5. Sajókápolnai körbe: *Szigethy Ferenc*.
6. Boldvai körbe: *Dr. Komjáthy Aladár*.
7. Edelényi körbe: *Svingor Jenő*.
8. Szendrői körbe: *Gyűlvérszi István*.

37. Ugy a tanácsülés, mint a közgyűlés jegyzőkönyvi pontjai hitelesítették,

Bónis Aladár
e. m. gondnok.

Veress Károly
e. m. lelkészi főjegyző.

Tóth János
esperes

Bodnár László
e. m. lelkészi jegyző.

Népmozgalmi adatok az 1940. évben.

	Lélekszám	Született	Meghalt	Konfirmált	Házasság- kötés	Reverzális	Áttért	Kitért	Urvacsorá- val élt
Fi	} 35768	441	279	254			12	7	} 60831
Nő		472	282	290			15	13	
Törvényes		874							
Törvénytelen		39							
Tiszta					201				
Vegyes					80				
Javunkra						57			
Kárunkra						41			
+ -						+16			
Összesen:	35768	913	561	544	281	98	27	20	60831

Anyagi ügyek.

	Megnevezés	P	f	Összeg	f
Adakozás	Isten dicsőségére	6063	58		
	Templomra	1004	62		
	Iskolára	852	06		
	Orgonára	5295	85		
	Jótevény célra	2949	58	16.165	69
Jótevény- ság	Segélykérő egyházaknak	183	02		
	Segélykérő intézményeknek	1870	26		
	Segélykérő egyeseknek	2277	75		
	Másnmű jótevényesség	2292	73	6623	76
Épitkezés	Templomra	3441	14		
	Iskolára	3283	78		
	Lelkészlakra	12255	17		
	Tanítói lakra	6400	60		
	Égyházi melléképületekre	403	11		
	Orgonára	773	71	26557	51
	Bevétel			272.377	08
	Kiadás			255.791	59
	Maradvány			16.585	49
Vagyon- összesítés	Földek értéke	2,023.126	23		
	Épületek	3,894.218	36		
	Ingóságok	397.544	06		
	Tőke és alapok	37.291	47		
	Alapítványok	12.106	20		
	Hasznos jogok	26.778	37	6,391.064	69
	Teher			73.022	55
	Tiszta vagyon			6,318.042	14

III.

Birósági ítéletek.

1941. június 30.

1. *Szigethy Ferenc*, sajoszentpéteri lelkész ellen, hivatalból indított fegyelmi ügyben, a bíróság pótvizsgálatot rendelt el.

2. *Sógor Sándor és társai*, nagybarcai lakosoknak, a nagybarcai presbitérium elleni panaszára indított fegyelmi ügyben, bíróság a panaszosokat elutasította és 104 P 90 fill. eljárási költség megfizetésére kötelezte. Panaszosok fellebbeztek.

3. *Marsalkó Bertalan*, szendrői segédlelkész ellen *Kovács Erzsébet*, sárospataki lakos panaszára indított fegyelmi ügyben, bíróság Marsalkó Bertalant 50 P pénzbüntetésre ítélte, választhatósági jogától 3 évre felfüggesztette és 20 P eljárási költség megfizetésére kötelezte. Mindkét fél fellebbezett.

1941. szeptember 2.

1. *Szigethy Ferenc*, sajoszentpéteri lelkész ellen, hivatalból indított közigazgatási eljárás során, a bíróság nevezett lelkészt áthelyezésre ítélte és a felmerült költségek megfizetésére kötelezte. Az ítélet ellen fellebbezés adatott be.

2. *Tóth K. Illés és társai*, nagybarcai lakosoknak, a nagybarcai egyházközségi bíróság ítélete ellen beadott fellebbezési ügyében, bíróság elrendelte fellebbezők részére az

egyházközségi fegyelmi bíróság ítéletének írásban való kikézésítését.

3. *Soltész Kálmán*, volt szendrői tanító fegyelmi ügyében, bíróság a *Soltész Kálmán* perujítási kérelmének helyt adott; nevezettet az alapperben hozott ítéletben foglalt vádak és következményei alól felmentette és tényleges szolgálati idejére nyugdíjjogosultságát megállapította.

Az egyes jegyzőkönyvi pontokat jegyezték:

Veress Károly, lelkészi főjegyző: 1—6, 8, 9, 11, 12, 13, 14—a), 15—18, 20, 22, 25, 26, 27, 29, 36, 37.

Bodnár László, lelkészi jegyző: 7, 10, 14, 19, 23, 28, 33, 35.

Héczey Ferenc, világi jegyző: 24, 30, 32, 34.

Kövér Pál, missziói előadó: 21.

TARTALOMJEGYZÉK.

I. Egyházmegyei tanácsülés.

1941. szeptember 9-én.

1. Az ülés megnyitása.
2. A boldvai egyházi földek bérleti szerződése.
3. A damaki egyház új adókulesának megerősítése.
4. Az ózdi egyház második tanítói díjlevelének jóváhagyása.
5. A sajszószentpéteri egyház épületjavítás iránti kérelme.
6. Esperes jelentése az Elnökség időközi intézkedéseiről.
7. A rakacaszendi egyházi földek bérleti szerződése.
8. A laki tanítói javadalmi földek bérletbeadása.
9. A bánfalvai egyház templomrenoválás iránti kérelme.
10. A sajközinczi egyház iskola és tanítólakás kijavítása iránti kérelme.

II. Egyházmegyei közgyűlés.

1941. szeptember 11-én.

Istentisztelet.

1. Alkotótagok számbavétele. Távolmaradottak igazolása.
2. Gondnoki megnyitó.
3. Esperesi jelentés.
4. Az esperesi jelentéssel kapcsolatos határozatok.
5. A szavazatbontó bizottság jelentése.
6. Szavazás elrendelése világi főjegyzőre.
7. *Torró Zoltán*, segédlelkész bekebelezése.
8. Az 1942. évi egyházmegyei tanács megalakítása.
9. Egyházkerületi képviselők kiküldése.
10. *Vályi Béla*, volt szilvásváradai tanító bucsulevele.
11. *Lenkey Gyula*, lelkészi tanácsbíró lemondása.

12. Egyházmegyei számonkérőszék jegyzőkönyve.
13. Egyházmegyei missziói bizottság jelentése.
14. Tanügyi bizottsági elnöki jelentés.
- 14— a) *Gödz Pál*, tanítóértkezleti elnök indítványa.
15. Az egyházmegyei lelkészértkezlet jegyzőkönyve.
16. Egyházmegyei számvevőszék jegyzőkönyve.
17. Közalapi és nyugdíjintézeti pénzkezelő jelentése.
18. Az 1942. évi egyházmegyei költségelőirányzat jóváhagyása.
19. Tanítói beerősítések.
20. Napi és ellátási díjak s általányok emelése.
21. Jelentés a berentei és sajóvelezdi missziói körben végzett munkákról.
22. *Czakó Pál*, berentei egyháztagnak panasza.
23. Az ózdi III. kerületi iskola tanítói állásának megszervezése.
24. A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség indítványa.
25. Az alacsikai, disznóshorváti, hegymegi kondói, rudabányai és sajóecsegi lelkészek kérelme birság elengedése iránt.
26. Az Egyetemes Konvent határozata a szeretetmunka egységesítésére.
27. ORSZ. tagdíjak beszédési módja.
28. Az ORSZ. jelentése az őrszentmiklósi szeretetház átvételéről.
29. Az Orsz. Presb. Szövetség tagdíjhátralékai.
30. Az abodi egyház missziói segély felemelése iránti kérvénye.
31. Az abodi egyház építkezési segély iránti kérelme.
32. A rakacaszendi egyház épületjavítási segélykérelme.
33. A nagybarcai, hegymegi és kondói egyházak közalapi segélykérvényei.
34. A szendrőládi egyház segélykérvénye a Gusztáv Adolf-egyesülethez.
35. *Felméry Albert*, sajobábonyi lelkész kérelme.
36. Egyházlátogatók beosztása.
37. Tanácsülési és közgyűlési jegyzőkönyvek hitelesítése. Statisztika.

III. Birósági ítéletek.

1941. június 30.

1. *Szigethy Ferenc*, sajoszentpéteri lelkész fegyelmi ügye.
2. A nagybarcai egyház presbitériumának fegyelmi ügye.
3. *Marsalkó Bertalan*, szendrői segédlelkész fegyelmi ügye.

1941. szeptember 2.

1. *Szigethy Ferenc*, sajoszentpéteri lelkész ügye.
2. *Tóth K. Illés* és társai fellebbezése a nagybarcai egyházközségi bíróság ítélete ellen.
3. *Soltész Kálmán*, volt szendrői tanító perujtási kérelme.

